

Чому якість продуктів в Україні залежить не від стандартів і системи контролю, а від совісті виробників?

Від зuboжіння душі й численних хвороб рятують святі криниці Буковини

ГАЗЕТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ
ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СЕРЕДА, 18 ВЕРЕСНЯ 2013 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№ 169 (5055)

ЦИТАТА ДНЯ

АЛЕКСАНДЕР ВЕРШБОУ:

«Вбачаю величезний потенціал щодо тіснішої співпраці між Україною і НАТО за багатьма напрямками».

Заступник Генерального секретаря Північноатлантичного альянсу про партнерство у сфері реформи системи оборони та національної безпеки України

Міністр нагадує про персональну відповідальність

АКТУАЛЬНО. Керівники фондів соціального страхування та регіональних відділень несуть персональну відповідальність за не своєчасність виплат соціальних допомог. Про це сказала міністр соціальної політики Наталія Королевська під час відвідання Деснянського районного центру зайнятості у Києві.

«Згідно зі звітами фондів соціального страхування, документи на фінансування соціальних допомог до органів Казначейства подають вчасно — відповідно до затверджених процедур і термінів. Якщо виникають питання своєчасності одержання виплат соціальних допомог, — це персональна відповідальність керівників фондів соцстраху та відділень на місцях. Директорам фондів доручено до четверга звірити дані з Казначейством та у п'ятницю доповісти мені про наявну ситуацію», — сказала вона. Міністр особисто тримає на контролі ситуацію із виплатами соціальної допомоги з безробіття, повідомляє прес-служба Мінсоцполітики.

ЦИФРА ДНЯ

1533 грн/т

становили середні ціни реалізації зернових і зернобобових культур у січні — серпні 2013 року

На кожен смак, кожному кишеню є книжка, автор і подія!

ВІД'ЯРМАРКУВАЛИ. У Львові завершився XX Національний форум видавців, рекордний за кількістю учасників, заходів, новинок та реалізованої продукції

Бар'єр для фальсифікату

ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ. Цього року було виявлено 663 тисячі упаковок неякісних ліків на суму майже 20 мільйонів гривень

Тетяна МОІСЕСЬВА,
«Урядовий кур'єр»

Упродовж останніх років фактично все законодавство Європейського Союзу, що захищає права пацієнта на якісні ліки, впроваджено в Україні. «Таким

чином законодавчо наш пацієнт забезпечений такими самими гарантіями якості ліків, як і житель Європейського Союзу», — переконує голова Державної лікарської служби Олексій Соловйов.

За його словами, ефективнішою стала система контролю

якості лікарських препаратів. Зокрема, торік до пацієнтів не допустили півтора мільйона упаковок неякісних медикаментів на суму 55 мільйонів гривень. Цього року — 663 тисячі упаковок на суму майже 20 мільйонів гривень.

Водночас одним із серйозних недоліків вітчизняного законодавства, на думку фахівця, є брак ефективної системи регулювання цін на лікарські препарати. «Абсолютно всі країни ЄС контролюють ціни на ліки, використовуючи так зване зовнішнє

реферування. Вже рік у нашій країні реалізується пілотний проект з регулювання цін на препарати для гіпертоніків. Результатом стало те, що за рік ціни на ліки, котрі входять до пілотного проекту, знизилися на 12%.

5

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України з 17 вересня 2013 року

USD 799.3000
за 100 доларів США

EUR 1067.6250
за 100 євро

RUB 2.4753
за 10 рублів

/ AU 105087.97

AG 1748.87

PT 116138.29

PD 56350.65

за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Вони рятують життя та запобігають лиху

УРОЧИСТОСТІ. Керівництво держави привітало особовий склад і ветеранів Держслужби з надзвичайних ситуацій із професійним святом

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

Уряд і надалі працюватиме над поліпшенням технічного оснащення і соціального захисту працівників Державної служби з надзвичайних ситуацій. На цьому наголосив Прем'єр-міністр Микола Азаров у ході урочистостей з нагоди Дня рятувальника, які відбулися у столичному Будинку офіцерів. «Я хочу запевнити вас, що уряд працюватиме над тим, щоб технічне забезпечення і

соціальний захист працівників вашої структури постійно поліпшувалися», — підкреслив Микола Азаров.

Він зауважив, що головним критерієм роботи рятувальників є вміння запобігати надзвичайним ситуаціям. «Головним критерієм ефективності роботи рятувальних служб є вміння унеможливити появу надзвичайних ситуацій. Втім, кожна надзвичайна ситуація унікальна, а тому досвід ветеранів служби надзвичайно

корисний», — зазначив глава уряду.

Прем'єр-міністр також вручив співробітникам ДСНС державні нагороди. Крім того, Микола Азаров разом з головою відомства Михайлом Болотських нагородив лауреатів всеукраїнської акції «Герой-рятувальник року». Ними стали 10 осіб з різних куточків України, які рятували людське життя в екстремальній ситуації. Наймолодшому лауреатові 11 років, найстаршому — 64, повідомляє департамент

інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабміну.

Офіційно особовий склад та ветеранів Державної служби з надзвичайних ситуацій привітав Президент Віктор Янукович. «Прийміть щирі вітання з нагоди вашого професійного свята — Дня рятувальника. Внесок рятувальників у справу запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, надання всебічної допомоги постраждалим важко переоцінити. Упевнений, що ваша самовідда-

ність, сумлінність, прагнення і вміння професійно захищати національні й природні багатства, здоров'я та життя людей і надалі будуть спрямовані на виконання важливої та відповідальної гуманної місії», — йдеться у вітанні глави держави. Віктор Янукович побажав рятувальникам миру, невичерпної енергії, благополуччя та успіхів, повідомляє пресслужба Президента.

Також працівників ДСНС привітав віце-прем'єр-міністр, голова Державної

комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Олександр Вілкул.

«Служіння Народу і Державі, захист та рятування людей — відповідальна та почесна справа. Важливо, що в цьому році ми акцентували увагу на превентивних і запобіжних заходах, діяли на випередження. Перед нами стоїть важливе завдання — створити нову сучасну систему цивільного захисту...» — цитує текст вітання віце-прем'єра його прес-служба.

Перевагами слід скористатися грамотно

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ. Готуючись до планового засідання уряду, Прем'єр-міністр Микола Азаров провів нараду, під час якої було розглянуто робочі питання підготовки до підписання проекту Угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом.

Зокрема звернуто увагу на доцільність вжиття додаткових заходів для інформування провідних національних компаній, галузевих асоціацій товаровиробників про переваги і можливості поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі між Україною та ЄС у рамках Угоди про асоціацію. Зона вільної торгівлі відкриває можливості для нарощування експорту до країн ЄС, і ними треба грамотно скористатися.

Водночас угода визначає захисні заходи та перехідні періоди, передбачені для мінімізації можливих негативних наслідків для вітчизняних виробників. Ці інструменти необхідно використати для підвищення конкурентоспроможності вітчизняних товарів і послуг, повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабміну. Відповідальність за цю роботу покладено на Мінекономрозвитку спільно з Мінпромполітики, Мінзагромадянства, Міненерговугілля та Мінінфраструктури.

Також перед цими міністерствами поставлено завдання опрацювати можливість проведення консультацій з Євросоюзом та Російською Федерацією, зокрема у тристоронньому форматі, для ефективного застосування положень Угоди про зону вільної торгівлі з СНД та Угоди про асоціацію з ЄС в частині ЗВТ.

Уряд виділив кошти затопленій Одещині

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ДОПОМОГА. По закінченні роботи спеціальної урядової комісії віце-прем'єр-міністр Юрій Бойко доповів Кабінету Міністрів про її діяльність на місці стихійного лиха, яке сталося 12—14 вересня 2013 року в Одеській області.

Уряд ухвалив рішення про виділення коштів на ліквідацію наслідків затоплення. Для проведення першочергових аварійно-відбудовних робіт та надання компенсацій постраждалому внаслідок стихійного лиха населенню Кабінет Міністрів розпорядився надати 104 770 тисяч гривень. Зокрема Одеській обласній державній адміністрації виділено 26 470 тисяч гривень для компенсації збитків постраждалому населенню, Укравтодору — 78 300 тисяч — на відновлення пошкоджених і зруйнованих доріг і дамб.

Міністерству фінансів доручено здійснити зазначені видатки за рахунок коштів Резервного фонду держбюджету, повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабміну.

При цьому відповідно до рішення уряду, Одеська облдержадміністрація за погодженням з Мінрегіоном, Мінекономрозвитку та Мінфіном повинна за тижневий термін затвердити перелік необхідних витрат, пов'язаних із проведенням першочергових заходів з ліквідації наслідків стихії й надання допомоги населенню.

Прем'єр-міністр Микола Азаров особливо наголосив на важливості проведення цих робіт своєчасно і без зволікання. Оскільки близько 500 сімей у зоні стихії змушені були покинути затоплені домівки, глава уряду доручив провести термінове розселення постраждалих. «Без даху над головою залишилося півтисячі родин, а незабаром холоди, тому насамперед доручаю невідкладно розселити людей, створити їм нормальні умови для життя, дітей влаштувати у дитячі садки і школи», — підкреслив Прем'єр-міністр.

Поняття рейдерства отримає конкретне визначення

АКТУАЛЬНО. Перший віце-прем'єр Сергій Арбузов дав кілька доручень для посилення боротьби з протиправними захопленнями підприємств

Вадим ПРОЦИШИН,
«Урядовий кур'єр»

За останні роки в Україні відбулися тисячі корпоративних конфліктів з використанням рейдерських схем проведення додаткових емісій, ухваленням неправомірних судових рішень, організацією сумнівних акціонерних зборів тощо. На жаль, дедалі частіше рейдери захоплюють контроль над бізнес-активами, використовуючи корупційні зв'язки у владних структурах різного рівня.

«Президент неодноразово підкреслював неприпустимість такого явища, як корупція у складі органів виконавчої влади, правоохоронних органів та суддівського корпусу. Жоден випадок не повинен залишатися без реагування», — заявив перший віце-прем'єр-міністр Сергій Арбузов під час засідання Міжвідомчої комісії з питань захисту прав інвесторів, протидії незаконному поглинанню та захопленню підприємств, про яке «УК» стисло повідомив у минулому номері.

Сергій Арбузов закликав підприємців звертатися до комісії, й у разі підтвердження факту спроби рейдерського захоплення перший віце-прем'єр особисто гарантує надання необхідної допомоги.

Урядовець повідомив, що з моменту відновлення роботи антирейдерської комісії у робочому порядку вже вдалося допомогти корпорації «Філіп Морріс», забезпечивши процес реєстрації прав власності компанії в Україні, а також призупинити позбавлення власності деяких інвесторів — іноземних і українських. Загалом, за словами Сергія Арбузова, за період роботи комісія опрацювала близько 70 заяв, обсяг збитків у

Люди давно називають речі своїми іменами

яких від дій рейдерів загальною оцінюють від 300 мільйонів до 1 мільярда гривень.

Для активізації боротьби з економічними злочинами, зокрема і з протиправним захопленням підприємств, перший віце-прем'єр-міністр доручив керівникам відповідних міністерств, главам місцевих адміністрацій, іншим відповідальним посадовцям відновити роботу регіональних Міжвідомчих комісій з питань боротьби з рейдерством у складі місцевих органів виконавчої влади. Крім того, урядовцям і чиновникам доручено підготувати пропозиції щодо розробки державної антирейдерської програми.

Окремо Сергій Арбузов дав доручення міністрові внутрішніх справ Віталію Захарченку взяти під особистий контроль хід розслідування відповідних кримінальних справ з питань, які розглядають на засіданнях комісії. Також він доручив МВС спільно з Міністерством юстиції та за участю Генеральної прокуратури провести обговорення змін

до законодавства щодо протидії рейдерству.

«Нині пропонується законодавчо визначити поняття «рейдерства» та встановити адекватну кримінальну відповідальність за скоєння і сприяння цим злочинам», — наголосив перший віце-прем'єр.

У цьому контексті він запропонував підготувати відповідні законодавчі зміни до Кримінального кодексу. «Хочу підкреслити, що ініціатори рейдерських захоплень повинні нести повну відповідальність незалежно від свого соціального статусу і належності до політичних організацій», — заявив Сергій Арбузов.

Про результати проведення роботи члени комісії мають відзвітувати вже на наступному засіданні, а перший віце-прем'єр — щотижня особисто інформувати про хід опрацювання звернень та розкриття кримінальних схем. «При цьому необхідно докладно вивчити кожен конкретний випадок і дати йому правову оцінку відповідно до законодавства», — додав Сергій Арбузов.

За підсумками засідання антирейдерської комісії керівник МВС Віталій Захарченко повідомив у своєму інтернет-блогі, що за всіма зверненнями підприємств визначено роль кожного відомства у вирішенні порушених питань. Так, Міністерство внутрішніх справ взяло на контроль хід розслідування спроби захоплення дитячого санаторію на Львівщині, буде проведено перевірки щодо ситуації навколо бази відпочинку Українського товариства сліпих у Києві та фактів захоплення схилів моря і прибережної смуги в місті Одеса.

Українським залишається й питання ухвалення спеціального антирейдерського закону, адже нині навіть саме поняття рейдерства законодавчо не визначено. На переконання Віталія Захарченка, такий закон дасть змогу ефективніше боротися із протиправним поглинанням і захопленням суб'єктів господарювання, а також зробить обов'язковими підготовку та реалізацію державних антирейдерських програм.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

«Авеню Європа» згуртовує медійників

ОБ'ЄДНАННЯ. У Страсбурзі розпочала роботу міжнародна Асоціація журналістів, до комітету директорів якої обрано й кореспондента «УК»

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Проблеми, з якими стикаються працівники ЗМІ у повсякденній діяльності, не мають національних особливостей. Тож Асоціація журналістів «Авеню Європа» покликана згуртувати і об'єднати медійників, які висвітлюють діяльність європейських структур, передусім таких, як Європарламент і Рада Європи. «Ми всі походимо з різних країн, кожна з яких має власний двосторонній діалог із європейськими організаціями, проте нас як журналістів об'єднують наші професійні обов'язки й інтереси, — каже президент асоціації турецький

тележурналіст Кайхан Карачі. — Тому ми хочемо передусім допомагати колегам з різних країн встановлювати зв'язки з європейськими організаціями, щоб вони мали змогу оперативно отримувати доступ до об'єктивної інформації».

Статутом асоціації передбачено максимально просту процедуру вступу і демократичну, відкриту систему функціонування. «Ми не хотіли перетворити нашу асоціацію на чергову бюрократизовану, неповоротку профспілку, далеку від щоденних журналістських проблем, — розповіла італійка Саманта Агро. — Ми справді прагнемо, щоб «Авеню Європа» працювала і реа-

гувала на виклики сучасної європейської журналістики — динамічної, відкритої, насиченої».

Асоціація журналістів «Авеню Європа» має на меті реалізовувати різноманітні інформаційні проекти, проводити «круглі столи», дискусійні клуби і встановити партнерські зв'язки з аналогічними організаціями з різних європейських країн. «Якщо Національна спілка журналістів України виявить таке бажання, ми будемо цьому надзвичайно раді», — запевнив іспанський колега Хав'єр Агілар.

За зв'язки з Радою Європи та Європейським парламентом у Комітеті директорів асоціації, що

складається із сімох членів, відповідають досвідчені журналісти, які вже протягом багатьох років працюють і в Страсбурзі, і в Брюсселі, що дає змогу гарантувати членам асоціації оперативне встановлення робочих контактів з потрібними структурами цих організацій.

Назва Асоціації «Авеню Європа» символічна, адже всі держави, які представляють у ній журналісти, рухаються європейським шляхом, хоч і перебувають на різних його етапах. «Проте всім нам на дорозі до європейських орієнтирів надзвичайно важливо мати можливість спілкуватися і розуміти одне одного», — наголосив Кайхан Карачі.

ПРОШУ СЛОВА!

Державна чи іноземна?

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

«Стоїть у Донбасі чорне-чорне місто. А в ньому стелиться чорна-пречорна вулиця. На ній будинок — чорніший за чорне вугілля. За скрипучими чорнющими дверима — така сама кімната, де стіни й підлога такого кольору, немов тут шахтарі після зміни качалися. Посеред кімнати стовбичить чорний стіл і такі самі стільці. На них сидять два чорні-чорні, бо також у сажі, аборигени краю. Довго мовчали, немов води в роті понабирали, а потім один зітхнув: «На якого дідька ми оті українські газети й книжки палили!? Адже ніякої українізації, якою нас довго і вперто лякали, насправді немає...»

Це тільки один зразок усної народної творчості-жаху, які вже більш як 20 років розповідають у російськомовному регіоні. І тому не дивно, що за цих специфічних навіоломовних умов тут виросло не одне покоління затятих борців з «українізацією», привид якої, божилися вони, вештається вже не за териконами. Та відтепер все — абзац! Оті мовні пристрасті вщухли самі собою, і «насильственной» українізації в Донецькій області вже ніхто не жахається. А чого боятися? Адже ніхто нікого не змусить вчити чи навіть користуватися іноземною мовою, якою подекуди вважають у регіоні українську. Не вірите? Ніде не дінетесь — повірите, якщо почитаєте оголошення, що розвішені в Макіївці. Чорним-чорним по білому тут написано: «Навчальний центр «Ерудит» проводить набір на навчання іноземних мов (англійська, німецька, французька, арабська, італійська, іспанська, турецька, українська). Програма розрахована на учнів шкільного та дошкільного віку, студентів ВУЗів та виїжджаючих за кордон».

До речі, щодо необхідності попередньої мовної підготовки донеччан перед поїздом за кордон, то тут поліглоти — організатори навчання влучили точнісінько в яблучко. Мабуть, врахували попередній досвід представників донецьких ЗМІ, які якось потрапили за океаном у мовну халепу. А було так. Група місцевих журналістів за міжнародною програмою «Громадські зв'язки» відбула на тритижневе стажування до Сполучених Штатів Америки. «Непонятки» розпочалися вже з перших хвилин перебування на американській землі. Власне, «відкриття Америки» дещо спантеличило донеччан. Адже в місті-побратимі Донецька — Пітсбурзі їх опікували представники місцевої української громади, і мешкали вони переважно в сім'ях українських американців. Та як спілкуватися? Адже прибулі громадяни України практично не володіють англійською, а пітсбуржці — російською, на яку так поклалися донеччани. Залишається єдиний прийнятний варіант для спілкування — мова українська. Але от біда: заокеанські українці «шпарять» нею без жодних зусиль, а наші починають затинатися, жестикулювати і нарешті дуже шкодувати, що не прихопили з собою словників української мови. Деякі члени української громади навіть позирали з недовірою на гостей і почали підозрювати, що прибулі з України не мають жодного стосунку до журналістики. Мовляв, ще можна зрозуміти, коли сюди приїжджали підприємці, бізнесмени та члени їхніх родин. Але, на їхню думку, це просто неможливо, коли людина працює в газеті, на радіо чи телебаченні і при цьому майже не володіє державною мовою.

Власне, а що ви хотіли від жителів краю, більшість яких вважає себе російськомовними і для спілкування обирає саме цю мову? Подібну практику підтвердило й недавнє соціологічне опитування, проведене в регіоні центром політологічних досліджень. Цікава подробиця: більшість жителів Донецьчини — 55% — таки вважають себе українцями, але при цьому 99% мовою для спілкування називають російську. Отож, може, саме ці реалії і враховували поліглоти з «Ерудита», назвавши українську мову іноземною?

...Чим закінчилися тоді оті навіоломовні пригоди донецьких журналістів у Пітсбурзі? Треба віддати їм належне, вони мужньо протрималися до закінчення стажування. Таки поступово пригадали державну мову і на завершальному вечорі кожен із них виголосив коротеньку промову саме українською. Тому хай там як, а користь від згаданого стажування переоцінити дуже важко. Хоча, погодьтеся, аби навчитися вільно володіти нею бодай на побутовому рівні, мабуть, не обов'язково було теліпатися аж до Америки. А завдяки згаданим курсам у Макіївці така необхідність тепер взагалі відпала.

Літати стали більше

ТРАНСПОРТ. Пасажиропотік через аеропорти України за серпень 2013 року зріс на 7% порівняно з аналогічним періодом торік. А це близько 2 мільйонів людей, повідомив віцепрем'єр-міністр Олександр Вілкул. Лише минулого місяця українські авіакомпанії перевезли понад 1 мільйон пасажирів, що на 1,6% більше за торішній показник. У серпні 2013-го Украерорух обслужив на 9,4% більше повітряних суден, ніж торік за аналогічний період, повідомляє прес-служба віцепрем'єра.

Цього року на український ринок міжнародних авіаперевезень вийшли й дві нові лоу-кост компанії з Іспанії та Італії, які літають із Києва до Барселони та Ольбії відповідно. Загалом за 8 місяців міжнародні регулярні польоти в Україну здійснювали 10 лоу-кост авіаперевізників 17-ма маршрутами з 7 країн.

Зарин знайшли, залишилося призначити винних

ГРА З ВОГНЕМ. Звіт ООН підтвердив застосування в Сирії небезпечної хімічної речовини

Оксана ГОЛОВКО,
«Урядовий кур'єр»

Сирійське питання сдедалі більше непокоїть світову громадськість. Черговим поштовхом до цього став оприлюднений у понеділок звіт експертів ООН про застосування хімічної зброї в околицях Дамаска. На думку Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй Пан Гі Муна, це військовий злочин і світове співтовариство зобов'язане знайти і покарати винних у його скоєнні, щоб хімічну зброю більше ніколи не застосовували як знаряддя війни.

Представляючи членом Ради Безпеки доповідь експертів ООН, Пан Гі Мун наголосив: застосування хімічної зброї у Сирії — порушення Протоколу 1925 року і основних норм міжнародного права.

Згідно з доповіддю, інспектори встановили, що у передмісті Дамаска було використано хімічну зброю у відносно великих масштабах. Розслідуючи, вони опитали понад 50 жертв, які вижили, очевидців і медичний персонал.

Місія не змогла встановити точну кількість загиблих 21 серпня, однак ідеться про жахливі людські втрати. «Багато з них неприємні. Перші з тих, кого опитали, бачили багатьох людей, які лежали на землі, значна частина з них були неприємні чи мертва», — шокував Генсек

Наслідки застосування хімічної зброї неабияк вразили світову громадськість

аудиторію. Це найсуттєвіше підтверджене застосування хімічної зброї проти цивільного населення з 1988 року, коли Саддам Хусейн використав її в Халабджі на території Іракського Курдистану.

Інспектори оцінили симптоми жертв і зібрали біомедичні проби, зокрема проби волосся, сечі й крові. Місія задокументувала і взяла проби з місця події і з боєприпасів, зібрала 30 зразків ґрунту і проб довіклія. Усе це було досліджено у чотирьох лабораторіях, визначених Організацією із заборони хімічної зброї.

Проби довіклія і біомедичні зразки свідчать про широкомасштабну природу цих нападів. 85% зразків крові виявилися позитивними на зарин. Біомедичні

проби взято у 34 з 36 пацієнтів, відібраних місією, які мали ознаки отруєння. Майже всі тестовані показали результат дії зарину, зазначив Генеральний секретар у Раді Безпеки.

Пан Гі Мун наголосив, що, окрім хімічної атаки 21 серпня у передмісті Дамаска, місії інспекторів ще належить завершити розслідування із твердження щодо застосування хімічної зброї у Сирії у трьох інших випадках. Водночас Генсек ООН привітав приєднання Сирії до Конвенції про заборону хімічної зброї. Він сказав, що його надихнув погоджений Росією і США план із забезпечення збереження і знищення запасів хімічної зброї у Сирії й закликав підтримати цей план резолюцією Ради Безпеки.

Водночас у доповіді не вказано, яка зі сторін сирійського конфлікту застосувала цю зброю.

Як відомо, США звинуватили сирійський уряд у тому, що він стоїть за хімічною атакою біля Дамаска, і погрозували завдати військового удару. Однак потім США і Росія домовилися, що Сирія повинна передати весь арсенал своєї хімічної зброї під міжнародний контроль. Провідні держави світу тепер намагаються розробити резолюцію Ради Безпеки ООН, яка забезпечить реалізацію цієї домовленості. Зокрема міністр закордонних справ Франції Лоран Фабіус під час візиту до Москви намагався переконати Росію підтримати резолюцію ООН щодо Сирії.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 4 вересня 2013 р. № 649
Київ

Про внесення зміни до пункту 2 переліку центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, відповідальних за виконання зобов'язань, що впливають із членства України в міжнародних організаціях

Кабінет Міністрів України **постановляє:**
Внести зміну до пункту 2 переліку центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, відповідальних за виконання зобов'язань, що впливають із членства України в міжнародних організаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2002 р. № 1371 «Про порядок участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна» (Офіційний вісник України, 2002 р., № 38, ст. 1776; 2011 р., № 97, ст. 3536; 2012 р., № 3, ст. 917, № 50, ст. 1972, № 62, ст. 250, № 77, ст. 3120, № 80, ст. 3224, № 93, ст. 3788; 2013 р., № 41, ст. 1477), замінивши у позиції «Всесвітній поштовий союз (ВПС)» слова «Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації» словом «Мінінфраструктури».

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 4 вересня 2013 р. № 656
Київ

Про затвердження Угоди (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України і Урядом Румунії про відкриття пунктів пропуску для міжнародного сполучення

Кабінет Міністрів України **постановляє:**
Затвердити Угоду (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України і Урядом Румунії про відкриття пунктів пропуску для міжнародного сполучення.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 4 вересня 2013 р. № 658
Київ

Про затвердження Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Казахстан про внесення змін до Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Казахстан про співробітництво в галузі урядового зв'язку від 14 жовтня 1997 року

Кабінет Міністрів України **постановляє:**
Затвердити Протокол між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Казахстан про внесення змін до Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Казахстан про співробітництво в галузі урядового зв'язку від 14 жовтня 1997 року, підписаний 22 травня 2012 р. у м. Астані.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 4 вересня 2013 р. № 659
Київ

Про затвердження Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Азербайджанської Республіки про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Азербайджанської Республіки про співробітництво в галузі урядового зв'язку

Кабінет Міністрів України **постановляє:**
Затвердити Протокол між Кабінетом Міністрів України та Урядом Азербайджанської Республіки про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Азербайджанської Республіки про співробітництво в галузі урядового зв'язку, підписаний 4 квітня 2012 р. у м. Баку.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 4 вересня 2013 р. № 660
Київ

Про затвердження Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Грузії про внесення змін до Угоди між Урядом України та Урядом Грузії про співробітництво в галузі урядового зв'язку від 28 жовтня 1997 року

Кабінет Міністрів України **постановляє:**
Затвердити Протокол між Кабінетом Міністрів України та Урядом Грузії про внесення змін до Угоди між Урядом України та Урядом Грузії про співробітництво в галузі урядового зв'язку від 28 жовтня 1997 року, підписаний 15 червня 2012 р. у м. Києві.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

На кожен смак, кожну кишеню є книжка, автор і подія!

Оксана МЕЛЬНИК,
«Урядовий кур'єр»

Перегорнуто чергову сторінку в біографії найстарішого в Україні форуму видавців. Кілька років тому йому надано статус національного за активну просвітницьку місію, увагу до книжки, її ролі та місця у суспільному розвитку. Названо кращі книжки цього річного форуму. Організатори ще аналізуватимуть, наскільки він був вдалим, видавці рахуватимуть плюси і мінуси. Проте багато хто на власному досвіді переконався: до Львова треба везти книжкові новинки — тоді успіх гарантовано.

А чим запам'ятається ювілейний форум шанувальникам книжки? Звісно, новими надходженнями до домашньої книгозбірні, рекордними продажами, неповторною атмосферою, високою інтелектуальною наповненістю зустрічей. Бо, зазначила президент форуму видавців Олександра Коваль, на кожен смак, на кожну кишеню є книжка, автор і подія. А стартував форум 20 років тому багатоглибше і на зовсім іншому якісному рівні. Тоді до участі зголосилося 47 українських видавців. Нині, каже пані Олександра, їх 250 та ще 150 книготорговельних компаній, 362 автори.

До свого двадцятиріччя форум став одним з найбільших у Центрально-Східній Європі. До Львова приїхали сотні письменників з понад 20 країн світу та потужна делегація Польщі, якій нинішнього року надано статус країни — почесного гостя. Відбулося близько 800 різноманітних заходів, діапазон яких — від гострих політичних дискусій, «круглих столів» щодо стану вітчизняного книговидавництва, літературознавчих до вузькопрофесійних, як, приміром, презентація книжки Сіддхартхи Мукерджі «Біографія раку».

Така насиченість програми різноманітними заходами та присутність на них понад 55 тисяч гостей вкотре засвідчила: для форуму потрібно значно більшу площу, ніж Палац мистецтв та палац Потоцьких. Конференц-зал, де постійно відбувалися заходи, через брак кондиціонування вже за кілька годин перетворювався в душогубку. Не кожному було до снаги відсидіти півторагодинну зустріч за таких умов навіть попри зірковий статус гостя. Вже не перший рік говорять про спорудження в місті сучасного виставкового центру, однак досі нічого не зроблено, і навіть журналісти втратили інтерес до цієї проблеми. Тому заходи форуму вимушено відбувалися на різних майданчиках, й охочим від-

У цьогорічного форуму молодіжне обличчя

ВИЗНАННЯ

Гран-прі форуму видавців

- ✓ Мічію Кайку «Фізика майбутнього»
- ✓ Жан Клод Маркаде «Малевич»
- ✓ Грицько Чубай «П'ятикнижжя»

відати їх доводилося з чогось вибирати.

Читайте дітям перед сном

Пані Галина, художниця за фахом, не натішиться: на форумі, каже, відірвалася на всі сто, зосередившись на дитячих книжках. Має внуків різного віку, для себе лише Марію Матіос прихотила. Зате від мандрівки ятками — море задоволення: однієї «Ріпки» 5 варіантів відшукала! І всі, каже, прекрасно ілюстровані. І всіляких інших книжечок — розмальовок для малих набрала — хай вчаться бачити красу!

У Львівського форуму, кажуть, молодіжне обличчя. У юних на те свої аргументи: економія й можливість вибору. Нікого не дивує присутність великої кількості батьків з малютами. Цьогоріч організатори зробили їм подарунок, запросивши на форум відомого британського дитячого письменника Джеремі Стронга. Автора дитячих бестселерів маленькі львів'яни зачарували відкритістю, начитаністю й безпосередністю.

— Це була найяскравіша зустріч зі всіх, що я мав на схожих форумах, фестивалях. Ваші діти прекрасні! Вони ставлять влучні запитання, активно спілкуються і переповідають прочитане. Я б залишився у Львові надовше, бо кількох днів замало! — поділився враженнями Джеремі Стронг.

Книжку англійського письменника Джеремі

Стронга Львівська облдержадміністрація визнала найкращою, «Нові пригоди Ракети на чотирьох лапах» за дорученням керівника області закуплять для всіх 24 будинків сімейного типу Львівщини.

Бібліотека — не музей

Було про що говорити й бібліотекарям. Дискутували про майбутнє бібліотек, адже навіть академічні й університетські книгозбірні потерпають від падіння кількості читачів. Тому міністр культури і національної спадщини Польщі Богдан Здровеський наголосив, що важливо зробити все, аби бібліотеки не перетворились у музеї. За програмою бібліотечного форуму відбулися цікаві

дискусії щодо функціонування книгозбірень у сучасних умовах. У кожній бібліотеці — свої проблеми. Якщо потужні академічні й вишівські обговорюють проблеми розвитку новітніх технологій, то невеликі районні і сільські книгозбірні занепокоєні наповненістю книжковими новинками, які не часто з'являються на їх полицях. Розмови про те, чи приживуться сучасні технології у сільській бібліотеці, не на часі: мріють, аби на полиці книгозбірень віддалених сіл щороку потрапляло хоч з десяток новинок. Бо книжка, як сказала президент форуму видавців у Львові Олександра Коваль, хоч би де і якою вона була — кам'яною, паперовою чи в онлайні — все одно залишається тим, що найбільше потрібно людям.

КОМПЕТЕНТНО

Анатолій МУРАХОВСЬКИЙ,
перший заступник голови
Держкомтелерадіо:

— Проблем у книговидаванні, книгорозповсюдженні і книгочитанні не бракує. Поступово долаємо кризу попередніх років. Уряд затвердив Концепцію Державної цільової національно-культурної програми популяризації вітчизняної книговидавничої продукції та читання на 2014–2018 роки. За ініціативою Держкомтелерадіо відбулися парламентські слухання з проблем розвитку українського книговидавання, книгорозповсюдження й перспектив підтримки книгочитання в Україні. Набув чинності Указ Президента України «Про деякі заходи з державної підтримки книговидавничої справи та популяризації читання в Україні».

Є вже наочні результати. Якщо впродовж останніх років видавали одну книжку на одну особу, то торік уперше було видано 1,4 книги. За програмою «Українська книга» за останні два роки видано 374 книжки українських та зарубіжних авторів загальним тиражем 833 тисячі примірників. Видання 136 видавництв поповнили фонди шкільних та публічних бібліотек.

Окрім творів корифеїв української літератури, побачили світ книжки відомих поетів і прозаїків минулого століття. Не обділені увагою держави й сучасні українські літератори. За останні два роки вийшло понад 60 книжкових проєктів поважних грандів та письменників молодшого покоління. Скажімо, торік уперше видано «Дикий мед» Леоніда Первомайського українською мовою. Побачив світ прекрасний альбом «Музей Волинської ікони».

За програмою «Українська книга» видано в перекладі українською мовою та передано в бібліотеки твори класика польської літератури Юліуша Словацького, лауреата Нобелівської премії Віслава Шимборської.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

Бар'єр для фальсифікату

(Закінчення.)

Початок на стор.1)

Зауважте, зменшення вартості відбулося на тлі загального здорожчання всіх ліків. Це свідчить про те, що в нашій країні може застосовуватися ефективний механізм референтного ціноутворення для всіх рецептурних ліків з доведеною клінічною ефективністю. Гадаю, й у нашому законодавстві з'явиться механізм регулювання цін, передовсім на іноземні ліки», — повідомив на брифінгу в Будинку уряду Олексій Соловйов, коментуючи ту проблему, що в Україні ціни на деякі імпортовані препарати значно вищі, аніж у сусідніх Росії та Білорусі.

«Ціни на ліки встановлює іноземний виробник. Не заборонено рекламу препаратів, на яку за рік компанії витратили близько 3,5 мільярда гривень. Це при тому, що весь обсяг фармацевтичного ринку в нашій країні — 31 мільярд гривень», — додав він. Водночас на етапі оптової та роздрібної торгівлі діють та жорстко контролюються відповідні націнки. Так, дистриб'ютор має право націнити 10%, аптека — 20-25% вартості ліків.

Нині МОЗ разом із Держлікслужбою розробляє механізм уведення референтного ціноутворення на інші категорії ліків, зокрема від цукрового діабету. Втім, конкретні терміни впровадження цього проекту Олексій Соловйов не назвав.

Як відомо, однією з найрезонансніших подій стало запровадження з березня цього року ліцензійних умов для імпортерів ліків. Після консультацій з імпортерами Держлікслужба відклала введення деяких положень. «Постанова Кабінету Міністрів справді передбачала поетапне введення норм цих вимог. З першого березня ліцензійні умови було введено, й усі імпортери, які хотіли отримати таку ліцензію, отримали її. Загалом видано близько 160 ліцензій, з них з 1 по 7 березня їх одержали близько 150 компаній, котрі подали такі заявки. Вартість ліцензії — близько 1100 гри-

В Україні бракує ефективної системи регулювання цін на ліки

вень», — повідомив Олексій Соловйов.

З 1 грудня планувалося уведення жорсткіших вимог, проте в результаті консультацій, передовсім з представниками іноземних фармацевтичних компаній, було зроблено висновок, що «деякі компанії на даний момент не готові до імплементації цих вимог саме в Україні. Хоч спокійно виконують їх на території країн ЄС», — зазначив чиновник, додавши, що для уникнення спекуляцій довкола можливого дефіциту ліків, як це було у лютому, ліцензійні вимоги вирішили вводити поетапно. Втім, терміни ще не узгоджено. «Ми враховуємо, що ціни на ліки не повинні піднятися в результаті імплементації ліцензійних умов», — пообіцяв голова Держлікслужби, сказавши, що нині в нього немає інформації щодо подорожчання ліків після введення ліцензійних умов у березні.

ОФІЦІЙНО

✓ 2011 року в Україні запроваджено кримінальну відповідальність за фальсифікацію ліків.

✓ Наша країна приєдналася та першою ратифікувала Конвенцію Ради Європи та Європарламенту Медікрайм (щодо протидії поширенню фальсифікованих лікарських засобів), яка запроваджує міжнародний механізм взаємодії правоохоронних та регуляторних органів у цій сфері.

✓ За три роки переоснащено лабораторії державного контролю якості.

✓ Державна лікарська служба приєдналася до PIC/S (Системи співробітництва фармацевтичних інспекцій). Україна єдина з країн СНД є членом цієї організації, до якої входять держави ЄС та інші країни світу.

✓ З 2010 року обов'язковими для вітчизняних, а з лютого цього року — для іноземних виробників стали вимоги належної виробничої практики (GMP). Впроваджуються також Належна практика дистрибуції (GDP) та Належна аптечна практика (GPP).

✓ Упроваджується та поетапно посилюватиметься ліцензування імпорту ліків.

✓ Держлікслужба приєдналася до Системи сертифікації якості фармацевтичних продуктів для міжнародної торгівлі ВООЗ. Це передовсім спрощує допуск вітчизняних ліків на зарубіжні ринки.

✓ Україна ратифікувала Конвенцію Ради Європи щодо приєднання до розробки Європейської фармакопеї. Це означає, що в Україні діють стандарти якості ліків відповідно до європейських вимог в цій галузі.

✓ З початку року чинна директива, що передбачає запровадження через певний час автоматизованої системи відстеження ліків, котра протидіятиме фальсифікації препаратів. Система даватиме можливість у режимі он-лайн відстежувати обіг кожної упаковки медикаментів.

Світовий банк дав гроші сільським терапевтам

Олена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

РЕФОРМА. Луганщина увійшла до п'ятірки областей, які отримують по 40 мільйонів доларів на розвиток первинної ланки надання медичної допомоги. Як саме край планує витратити цю солідну суму інвестицій?

«Середній радіус дільничного обслуговування в сільській місцевості нині становить 8,6 км, а рекомендований показник — до 2 км. Норматив забезпеченості населення лікарськими амбулаторіями в місті фактично 0,8, у сільській місцевості — 2,6 на 10 тисяч населення. Цю ситуацію треба змінювати», — вважає заступник директора департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації Інна Фесенко. Аби поліпшити стан справ у сільській медицині, Луганщина й взяла участь у конкурсі від Світового банку.

Але очікуючи результатів, часу не галяй. Наприклад, якщо до реорганізації в галузі первинна ланка фінансувалася за залишковим рівнем і отримувала лише 6%, тепер вона має у своєму розпорядженні 20% грошових відрахувань. На реорганізацію первинної ланки підуть і гроші від Світового банку. За ці кошти заплановано повністю переоснастити матеріально-технічну базу амбулаторій сімейного типу, фельдшерсько-акушерських пунктів, оновити автотранспорт, обладнання та перенавчити кадри.

Але треба враховувати й особливості регіону, кількісний і якісний склад населення, його неоднорідність за національністю. Бо, скажімо, мігранти не підлягають обов'язковому профогляду, але можуть завозити за давніми формами різних захворювань.

Загалом у департаменті охорони здоров'я в найближчу п'ятирічку планують створити 15 лікарень інтенсивного лікування, 29 — планового лікування, відкрити 2 хоспіси, лабораторію екстракорпорального запліднення, третю чергу Слов'яносербської протитуберкульозної лікарні, радіологічний корпус обласного онкодиспансеру й розвивати центр трансплантології.

Каліфорнійські канікули Мельника

ГУЧНА СПРАВА. Генпрокуратура направила запит до США для проведення допитів родичів скандального ректора

Тетяна БОДНЯ,
«Урядовий кур'єр»

Колішній ректор Національного університету Державної податкової служби перебуває у Сан-Маркосі (штат Каліфорнія). Про це повідомили у Генпрокуратурі у відповідь на запит народного депутата Геннадія Москаля. Водночас народний обранець заявив, що екскректор виїхав до Сполучених Штатів не як громадянин України, тому екстрадувати Мельника на батьківщину не вдасться. Лише якщо американські правоохоронці передадуть утікача на умовах «взаємності».

Відповідний лист у прокуратурі вже готують. До того ж, Україна вже направила інший запит, у якому просить дозволити проведення слідчих дій з Петром Мельником на території Сполучених Штатів. Та поінформувати, з якими документа-

ми той перетнув кордон і на яких підставах перебуває в країні.

Нагадаємо, 27 липня співробітники ГУБОЗ затримали ректора Національного університету Державної податкової служби Петра Мельника за підозрою в

9 серпня Петро Мельник втік з-під домашнього арешту. Його оголошено у всеукраїнський, міждержавний розшук, а також розшук за лінією Інтерполу.

27 серпня міністр внутрішніх справ України Віталій Захар-

Службові особи органів внутрішніх справ неналежно поставилися до виконання своїх обов'язків щодо здійснення контролю за поведінкою Петра Мельника. Зокрема, проігнорували тривожні сигнали електронного засобу контролю — браслета, що був застосований до екскректора.

отриманні хабара. Чиновник отримав від двох громадян України неправомірну вигоду розміром 40 і 80 тисяч гривень за вступ їхніх родичів до навчального закладу, яким керував.

ченко повідомив, що міліція встановила місце перебування Петра Мельника, однак не зазначив, у якій країні.

«Я маю достовірні дані, що він виїхав через Білорусь, але

на кордоні був затриманий білоруськими прикордонниками. Однак після дзвінка високого начальства з Мінська Мельника відпустили, — розповів Геннадій Москаль. — Ймовірно, і там є корупційні лазівки або особисті знайомства Мельника. З Білорусі екскректор дістався до однієї з Прибалтійських країн, не хочу називати її напередодні Вільнюського саміту, щоб посли не надсилали спікеру Рибаку ноти протесту, і він мене потім не вичитував».

У свою чергу прокуратура Київської області завершила досудове слідство у кримінальному провадженні щодо двох службових осіб органів внутрішніх справ і передала до суду обвинувальний акт. Міліціонерів звинувачують у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 367 КК України, тобто у службовій

недбалості, що спричинило тяжкі наслідки.

Досудовим слідством установлено, що обвинувачені неналежно поставилися до виконання своїх службових обов'язків щодо здійснення контролю за поведінкою Петра Мельника, якому було обрано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту. Зокрема, проігнорували тривожні сигнали електронного засобу контролю — браслета, що був застосований до екскректора Національного університету Державної податкової служби України. Внаслідок недбалого ставлення працівників внутрішніх справ до своїх обов'язків Петро Мельник позбувся електронного браслета й самовільно покинув місце проживання.

Обвинуваченим міліціонерам загрожує покарання у вигляді позбавлення волі на строк від 2 до 5 років.

ДЕРЖАВНИЙ ІНТЕРЕС

Ми самі не знаємо, що споживаємо

БЕЗПЕКА ХАРЧУВАННЯ. Чому якість продуктів в Україні залежить не від стандартів і системи контролю, а від совісті виробників?

Наталія БІЛЮВИЦЬКА,
«Урядовий кур'єр»

Чи можна їсти той чи інший продукт, віднедавна перевіряю у власній домашній «лабораторії». Ось і заморожену котлету, придбану в кіоску одного дніпропетровського виробника, спочатку віддала на перевірку улюбленому котикові: він визначає якість харчів безпомилково. Від тієї котлети «завлабораторією» відвернувся, а ось сир з'їв залюбки. Цікаво: що ж кладуть у котлети та інші продукти харчування вітчизняні виробники?

По відповідь на запитання, наскільки якісні й безпечні продукти споживають жителі України, вирушаю в Науково-дослідний центр (НДЦ) біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК. Відповіді, які я отримала в НДЦ, вразили. Проблема досягла такого рівня, що загрожує не тільки вітчизняному АПК, а й здоров'ю нації й генофонду країни.

Держстандарти і ТУ: хто кого

Найпроблемнішими продуктами в НДЦ називають варену ковбасу, сосиски та сардельки, оскільки технологія обробки фаршу (обов'язкова кутеризація) при їх виробництві не дає змоги при дослідженнях точно визначити якість сировини, з якої зроблено ці вироби. Одного разу на замовлення управління захисту прав споживачів і одного з місцевих телеканалів у лабораторії центру досліджували п'ять зразків варених ковбас вищого сорту. За допомогою ПЛР-аналізу (полімеразна ланцюгова реакція) з'ясували, що вказана виробниками у складі продукту яловичина не «ночувала» в жодній із ковбас. А що ж було натомисть? Курятина, ймовірно, механічного обвалювання: це м'ясо, якого в Україні виробляють найбільше.

Із державними стандартами, зокрема на ковбасу, в Україні склалася дивна ситуація. Мало того, що ввели в дію ДСТУ лише 2011 року (!), то ще їх майже ніхто не дотримується. А навіщо? Адже поряд із стандартами діють і ТУ (технічні умови).

«Державні нормативні документи, що регламентують процес виробництва ковбас, в Україні було розроблено ще 2005 року, а набули вони чинності лише 2011-го. Це, ймовірно, пов'язано з певним спротивом виробників», — розповідає науковий керівник НДЦ, доктор ветеринарних наук професор Павло Гаврилін. — Але, на жаль, нині ДСТУ в Україні використовують обмежено, бо ці стандарти дуже жорстко регламентують процеси виробництва і склад ковбас. Тому виробники й користуються

Фото автора

Склад ковбасних виробів вдається визначити далеко не завжди

ТУ». Отже, до 2011 року в Україні щодо технології виробництва, зокрема ковбас була повна анархія? Та й тепер виробники не дуже шанують держстандарти.

Чому курчата швидко ростуть

«Тварин годують тим, що дешевше. Якщо це імпортована із країн Південної Америки соя, то є ймовірність, що вона генетично модифікована. Можливо, сільгоспвиробники додають у корми й антибіотики. Якщо корми зберігаються у поганих умовах, у них можуть з'явитися грибки, які продукують мікотоксини. Зазначу, що тваринна продукція, вирощена за інтенсивними технологіями, має меншу біологічну цінність, ніж та, що росла у природних умовах», — пояснює Павло Гаврилін.

Цікаво, на чому ж зростають курчата всього за 38 днів? Їхній раціон — соя, кукурудза, в які додають також бленди (мінерально-вітамінні комплекси) і премікси (білково-мінеральні, вітамінні комплекси), мож-

шок, який робить жовтки жовтішими. Який саме порошок, не афішують. Звісно, можуть бути барвники природні, однак здебільшого вони синтезовані. Як вони діють на здоров'я людей, ще треба вивчати.

«У Європі ґрунти виснажені, й усі домішки, які там додають у корми, виготовлено з урахуванням компонентів, яких у тамтешніх ґрунтах майже немає. В Україні зерно повноцінне, бо є чорноземи, багато заліза в ґрунті й воді. А ми завозимо закордонні премікси, не роблячи у кормах корекції згідно з нашими ґрунтами. Відбувається їх перевищення в кілька разів, зокрема, й заліза», — додає Павло Гаврилін.

Контроль від поля до столу

Керівники НДЦ вважають, що держава має створити систему контролю, яка б відстежувала якість продукції в агропромисловій і переробній галузях від поля до столу споживача. Наприклад, у бюрократизованій Європі така система

інгредієнти вкладають у продукти і наскільки вони відповідають держстандартам України. І тільки потім можемо говорити про поліцію в магазині, чи правильно там зберігають».

Нещодавно в Голландії був скандал: з торгової мережі відкликали 50 тисяч тонн конини — лише тому, що не відоме джерело походження цього м'яса. Куди потім дівається такий продукт? Непридатний за кордоном, він може тишком-нишком... потрапити в Україну.

Вітчизняна селекція перебуває у кризі

Як стверджує Дмитро Масюк, повністю здорових сільськогосподарських тварин, яких вирощують в умовах інтенсивних технологій, у нас небагато. І це ще одна болюча проблема: в Україну ввозять багато живності з-за кордону, а з нею — велика кількість інфекційних захворювань, яких раніше у нас ніколи не було. Звідси — накачування тварин різними вакцинами та антибіотиками. Зрозуміло, і якість кінцевого продукту страждає.

«Особливий чинник — скучене утримання, коли на невеликій площі збираються великі групи тварин. У таких умовах розвивається багато інфекцій», — пояснює Павло Гаврилін. — До того ж, тварини переживають стрес після перевезення до нас — у такі ж самі скучені умови та в інший клімат. Плюс технології годування задля здешевлення продукції. За кордоном зовсім інша культура тваринництва, там звикли дотримуватися інструкцій. А у нас дефіцит загальної культури тваринництва».

У торгових мережах український покупець нині бачить багато курятини, яєць із різних вітчизняних птахофабрик, доступних за цінами. Однак виявляється, що вся ця птиця — «зальотна», тобто імпортована.

ПРЯМА МОВА

Павло ГАВРИЛІН,
науковий керівник НДЦ,
доктор ветеринарних наук професор:

— Коли ми створювали науково-дослідний центр, сподівалися, що фундаментальні дослідження матимуть певну підтримку держави. Але, на жаль, цього не сталося. Тому ми почали співпрацювати з провідними тваринницькими підприємствами України і зрозуміли, що найбільш актуальними питаннями є проблеми якості й безпеки продукції, а також технології забезпечення здоров'я тварин із застосуванням сучасних молекулярних методів досліджень.

В Україні є професійні виробники, є земля відповідної якості, стан довкілля в певних регіонах непоганий. Але дуже низька платоспроможність населення. Тому виробники здешевлюють свою продукцію. Подивіться на наших людей: більшість має явні ознаки якщо не хвороб, то порушення обміну речовин. Думаю, це пов'язано з харчуванням. Можемо сказати, що непорядні виробники. Однак у державі повинна діяти чітка законодавча система, за якої було б не вигідно виробляти неякісну продукцію. Влада має забезпечити і платоспроможність населення, щоб люди могли купувати якісні продукти. І тоді можна повною мірою питати з виробника.

Також треба надавати кошти на науку, створювати незалежні центри й лабораторії, де б надавали експертну оцінку. І в США, і в Європі, попри кризу, знаходять гроші на науку, і технології розвиваються.

Дмитро МАСЮК,
завідуючий НДЦ,
кандидат ветеринарних наук доцент:

— Державна стратегія, спрямована на підвищення здоров'я нації, в Україні ще тільки формується. Тому деякі її аспекти суперечливі й до кінця не визначені. Багато законодавчих актів, що регулюють процеси контролю якості харчових продуктів, нині скасували, офіційній сертифікації підлягають лише п'ять продуктів харчування. Решта — на розсуд виробників. А для підприємств головне що? Отримати прибуток. Усі знаємо, що переробні підприємства мають нечувані прибутки, хоч і розповідають про витрати тощо. Подивімося лише на ціну молока: за яку купують на селі й за яку продають у магазинах.

А перейматися якістю треба не тоді, коли беремо вже готовий продукт, а спочатку. Повинен бути незалежний контроль на всіх етапах сільськогосподарського виробництва, як це відбувається в західних країнах. Якщо там щось виявляють, застосовують жорсткі санкції. І люди це знають, вони законослухняні.

Адже племінного ядра і птиці власної селекції в Україні давно немає. Чому ж не розводимо власних? «А тому, що ці напрями вже років 20 не фінансуються, наша система селекції перебуває у глибокій кризі», — відповідає Павло Миколайович. — Та й та, що була, не змогла конкурувати на ринку. Така сама ситуація і зі свиньми, і з коровами. Кожна аграрна країна має власні школи селекції, науково-дослідницькі центри, інститути — державні й приватні. У нас же племенні стада, племзаводи втрачено, поодинокі племінні господарства ледь виживають».

«Нині у вітчизняного сільгоспвиробника проблема, де закупити племінних свинок, кнурів для запліднення. Їх у нас не можна знайти. А тварини західної селекції завезли до нас багато хвороб, — каже Дмитро Масюк. — Крім того, використовують усілякі стимулятори росту для збільшення продуктивності. З-за кордону тварин завозять уже з кормами. Кормових субстанцій у нас не виробляють. А це і є інновації, ноу-хау, передові тех-

нології, за рахунок яких і живе Захід».

Павло Гаврилін додає, що завозимо тварин, купуємо технології, а з ними — і західних спеціалістів. Кажуть, одне з українських підприємств за оренду іноземного спеціаліста заплатило 200 тисяч євро за рік. Така тенденція небезпечна: а раптом закордон відмовиться продавати свою худобу? Україна відстала за новими агротехнологіями років на 50. І тепер нам залишається або купувати західні інновації, як це колись зробила Японія, або...

«Наше сільське господарство нині розвивається за принципом футбольної команди: всіх гравців купують за кордоном за великі гроші. І тренерів також. Ось і виходить, що ми випускаємо спеціалістів, а вони залишаються незапитаними, — зазначає Павло Миколайович. — І при цьому хочемо, щоб Україна була самодостатньою, суцільною, щоб її поважали у світі. Потрібно вкладати кошти не лише у закупівлю, а й у розвиток аграрної науки, у власне сільськогосподарське виробництво».

Україна відстала за новими агротехнологіями років на 50.

ливо, й різні стимулятори росту. Бройлери, вирощені за інтенсивними технологіями, мають змінений генотип, це, за суттю, гібриди. Їхнє м'ясо не є остаточно зрілим, має нижчу біологічну цінність, ніж у курей, які росли природно за 5—6 місяців.

А чому у продажу з'явився багато яєць із яскравими жовтками? Продавці пояснюють: курей на птахофабриках годують кукурудзою. Але ж кукурудза — корм недешевий, а яйця продають мало не за безцінь. У чому ж фокус?

Усе набагато простіше: західні компанії ввозять до нас кормові домішки, в яких уже є барвники. Це поро-

АКТУАЛЬНО

«Цього року ми вперше після чорнобильської аварії почали обробляти поліські землі»

**Голова Київської обласної державної адміністрації
Анатолій ПРИСЯЖНЮК**

За останні роки Київська область з постчорнобильського депресивного регіону посіла перші позиції за більшістю показників соціально-економічного розвитку. Якщо ще 2009 року область взяла 300 мільйонів гривень позики на зарплати та пенсії і 100 мільйонів для інших потреб бюджетників, то торік Київщина перерахувала до державного бюджету 24 мільярди гривень. Цього досягнуто завдяки створенню максимально сприятливих умов для ведення бізнесу в регіоні та розвитку аграрної галузі. Про соціально-економічну ситуацію на Київщині ми ведемо мову з головою Київської облдержадміністрації Анатолієм ПРИСЯЖНЮКОМ.

УК Анатолію Йосиповичу, чи тішить вас цьогорічний врожай?

— Щороку Київщина збирає дедалі більші врожаї і стає потужним гравцем на сільськогосподарському ринку. Торік аграрії області вперше зібрали рекордний урожай — понад три мільйони тонн зернових. І цього року ми є лідерами щодо врожайності ранніх зернових — 46,6 центнера з гектара. Це незважаючи на те, що загальна площа ріллі до 2009 року великими темпами зростала: у пристосованих районах розпайовані поля, попри їх сільськогосподарський профіль, змінювали цільове призначення, десятки тисяч гектарів не оброблялися. Раніше Київщину чомусь вважали депресивним регіоном, дотували з держбюджету, але не сприяли розвитку. Ми кардинально змінили ситуацію. З 2010 року введено в експлуатацію понад 600 нових сучасних промислових і сільськогосподарських підприємств, створено 200 тисяч робочих місць. Сьогодні Київщина є лідером із залучення інвестицій.

Київська область також є лідером з наповнення держбюджету, посідає першість щодо виробництва м'яса, молока, яєць, інших сільгосппродуктів. У нас побудовані нові сучасні потужні заводи дитячого харчування. Зокрема, Яготинський молокозавод і «Агуша» в місті Вишневому. Підприємство «Нива Переяславщини» відкрило шість свиномкомплексів на 200 тисяч свиней, закладено фундамент під сьомий (таких об'єктів має бути не менше десятка). Торік на підприємстві з виробництва курятини «Агро-марс», що у Вишгородському районі, відкрили найпотужнішу м'ясопереробну фабрику в Європі. Потужно розвивається і агропромислова компанія «Миронівський хлібопродукт».

УК Упродовж багатьох років Київщина «відзначалася» багатьма земельними скандалами. Нині їх стало значно менше. Люди змирилися чи відчули допомогу влади?

— Ми врегулювали не одну сотню таких конфліктів. Тихо, мирно, не

піарилися на цьому. Для нас головне, щоб люди відчули справедливість. Проте минулого місяця стали відомі обставини чергової афери. Починаючи з 2004 року одне з підприємств Бориспільського району віддало в оренду селянські земельні паї без згоди справжніх власників землі. Судипересуди тривали кілька років — люди дійшли до Верховного суду, але за юридичною тяганиною фактична напруга залишалася. Коли я дізнався про це, то не міг стояти осторонь. Наші фахівці із правоохоронними органами підключилися, і на сьогодні поставлено крапку в цьому конфлікті — між його сторонами укладено мирову угоду.

Домоглися відновлення справедливості й у іншому земельному конфлікті. Ще за радянських часів жителям області, які пра-

— Розвиток села у сучасних умовах: розбудову інфраструктури, відкриття дитсадків, амбулаторій, будівництво соціального житла для сільських фахівців як виробничої, так і соціальної сфер. До речі, чергове засідання Ради регіонів при Президенті України теж буде присвячене темі розвитку села і відбудеться 27 вересня на Київщині, у Бориспільському районі. Ми хочемо показати реалізацію нашої програми в дії. На Київщині вже третій рік поліпшується й демографічна ситуація. А це означає, що люди впевнені у завтрашньому дні.

УК Агропромисловий комплекс є локомотивом зростання економіки. Яка ситуація на Київщині?

— У числі проблем — зниження закупівельних цін, зважаючи на добрий ужинок не лише в Україні, а й у світі. Від цього потерпають передусім невеликі фермерські господарства і сільгосп-підприємства. Вони брали кредити, і щоб їх повернути, хочуть продати свій врожай якомога дорожче. Ми, звісно, йдемо їм на поміч: за останні два роки на Київщині побудовано 21 елеватор. Бо сьогодні хто має сучас-

З кожним роком Київщина збирає дедалі більші врожаї

цювали на заводах у Києві, було відведено ділянки під садовогородні кооперативи. За цей час вони там освоїлися, звели дачні будинки, дехто з пенсіонерів перебрався на постійне проживання... Але в 2008 році влада видала студентам з Дніпропетровської, Запорізької та інших областей акти на ці ділянки. Справжні власники про це не відали. Цих людей почали викликати в суди, щоб примусово відселити. Я дав доручення правоохоронним органам розібратися. На сьогодні проведено слідчі дії, порушено кримінальну справу проти чиновників, які таким чином позбитувалися з людей. І є вже рішення судів про те, що ця земля залишається за тими, хто нею користувався багато років. Так, ці люди теж допустили помилку: своєчасно належно не оформили свої ділянки, не приватизували. Але ж ніхто нікому не давав права підступно, тишком-нишком відбирати в них ту землю.

УК Один з ініційованих вами проєктів називається «Київщина без околиць». Він передбачає розвиток сільських та віддалених від столиці територій. Що вже в його рамках вдалося реалізувати?

ний елеватор — той і на коні. У нього є можливість зберегти врожай, перечекати сезонний обвал закупівельних цін.

УК А скільки елеваторів потребує Київщина, аби зернотрейдери не викручували, як-то кажуть, фермерам руки і не вивозили врожай прямо з поля?

— В області, враховуючи її потенціал (а ми скоро перетнемо рубіж у 3,5 мільйона тонн зерна), має бути стільки елеваторів, які б спромоглися зберігати щонайменше півтора мільйона тонн. Буквально в ці дні завдяки старанням підприємства «Нива Переяславщини» відкриємо сучасний елеватор на 100 тисяч тонн у Переяславі-Хмельницькому. Заклали фундамент під будівництво елеватора в такому депресивному районі, як Іванківський. Там цього року ми вперше після чорнобильської аварії почали обробляти поліські землі, і на сьогодні є потреба в такому елеваторі. До речі, зерно з Іванківського району перевірили на вміст радіації німецькі фахівці. Показники були в нормі, тож нині з німцями укладено угоду про співпрацю: майбутній врожай з Іванківщини вони закуповуватимуть для своїх потреб.

ДОСЬЄ «УК»

Анатолій ПРИСЯЖНЮК. Народився 1953 року в селі Куна Гайсинського району Вінницької області. В 1980 році закінчив Кам'янець-Подільський сільськогосподарський інститут за спеціальністю «механізація сільського господарства» та отримав кваліфікацію інженера-механіка. У 1993 році закінчив Українську академію внутрішніх справ за спеціальністю «правознавство». З 19 березня 2010-го — голова Київської обласної державної адміністрації.

УК Анатолію Йосиповичу, попри низькі закупівельні ціни на зерно, хліб у магазинах не дешевшає. А чи може статися так, що він, навпаки, подорожчає?

— Ціну формує ринок, і не може держава чи ще хтось диктувати якісь свої умови. Бо ніхто собі у збиток працювати не буде. Ми з аграріями можемо працювати лише ринковими методами. Для цього через Аграрний фонд заготовили достатню кількість борошна, яке нині подешевшало на 20%, і у разі потреби будемо його реалізовувати хлібокомбінатам, аби утримати ціни в будь-яку пору року. Підписали меморандум з пекарями і власниками великих мереж супермаркетів Київщини про те, що ціна на хліб, особливо на його соціальні сорти, підвищуватися не буде.

Незважаючи на те, що Васильківський хлібокомбінат має можливість забезпечити своєю продукцією всю область, не збирається відмовлятися і від продукції ще більш як двох десятків хлібокомбінатів, що працюють у регіоні.

УК Хоч хліб усьому голова, хочеться поласувати і фруктами та овочами. Цього року вони теж непогано вродили, але чи вдасться городину й плодово-ягідну продукцію зберегти до наступного врожаю?

— Удасться. Ми побудували найбільший в Європі оптовий ринок сільгосппродукції «Столичний», на території області споруджено близько двох десятків сучасних овочесховищ тощо. Цього року на нашому оптовому ринку з 12 по 19 жовтня започатковуємо проведення великих міжнародних осінніх ярмарків-фестивалів. Розбудовуємо мережу овочесховищ. Маємо можливість більш як півмільйона тонн овочів і фруктів зберігати аж до наступного літа. Тепер, по-перше, немає масового ажіотажу під час збирання врожаю, бо велика його кількість закладається в холодильники, а, по-друге, це дає можливість проводити торгові інтервенції на ринок узимку і утримувати стабільні ціни. Крім того, за дорученням уряду щосуботи і щонеділі проводимо в районах області ярмарки. Там великі і малі виробники мають змогу реалізувати свою продукцію без додаткових затрат.

УК Ще кілька років тому Київщина була в переліку депресивних регіонів, а нині це вже інвестиційно привабливий край. На чому ґрунтується така привабливість?

— Насамперед на відкритості влади, на створенні необхідних для інвестора умов праці. За три роки кількість зборів і податків скоротилася майже наполовину — з 44 до 23. Кількість документів дозвільного характеру у 2010 році налічувала 1200 видів, нині — лише 141. Якщо у 2010 році ліцензії треба було отримувати для 77 видів господарської діяльності, нині — тільки для 57, і їхня кількість лише скорочуватиметься.

При облдержадміністрації створено інвестиційну раду, яка спрощує муки-походеньки інвесторів. Цього року в рамках Міжнародного інвестиційного форуму, який пройшов на Київщині, ми запросили до себе наших партнерів — керівників регіонів тих держав, з якими у нас підписано угоди про співпрацю. Наразі Київщина підписала більш як тридцять таких угод, і до нас приїхали делегації з 26 країн. Область світові відкрило також проведення чемпіонату світу Формула-1 на воді. Кореспонденти з понад сотні країн світу розповіли своїм співвітчизникам про наш край.

Віра ТКАЧЕНКО
для «Урядового кур'єра»

ФОТОРЕПОРТАЖ

На «Острові самураїв» навчали дзю-дзюцу

ПІЗНАВАЛЬНО. У Києві відбувся другий фестиваль японської культури «ЯпоноМанія»

Олеся БОЛДИСЬ
для «Урядового кур'єра»,
Володимир ЗАЙКА
(фото),
«Урядовий кур'єр»

Його численні відвідувачі мали змогу три дні поспіль занурюватися в атмосферу традицій і звичаїв Японії. Фестиваль-виставка стала реальністю завдяки зусиллям компанії Confetti («Свроіндекс») Посольства Японії в Україні та Українсько-японського центру НТУУ «КПІ». Організатори підготували насичене і різноманітне дійство. Було створено сім майданчиків-островів, кожен з яких мав свою назву і розкривав певний вид японської культури. За словами координатора заходу Антоніни Юрченко, фестиваль став змістовнішим. «Ми виконали прохання торішніх відвідувачів і зробили акцент на музичному супроводі, збільшили кількість майстер-класів. У нас з'явився новий острів з назвою «Натхнення», який представляє роботи українських митців, присвячені японській культурі».

Свої картини Анна Потривасєва «малює» нитками і клаптиками тканини

Кожен відвідувач «ЯпоноМанії» міг ознайомитися з традиційною й сучасною музикою далекої країни, її модою, дізнатися

більше про страви, спробувати власноруч за допомогою

старовинної техніки оригами створити журавлика, іграми для дітей та технікою східних единоборств. На «Освітнянському острові» можна було прослухати лекції з японської мови, дізнатися про кімоно, гейш, поезію й медицину, а також на власні очі побачити, як відбувається чайна церемонія.

Японці надають чайній церемонії великого значення

Учасники фестивалю — бандурист Шуїчі Сакума і фотомайстер Бішін Джюмонджи

Японські настільні ігри вимагають зосередженості

Однаково складно навчитися писати ієрогліфи і освоїти техніку східних единоборств

Деякі учасники фестивалю вперше потрапили в Україну. Так, професор Університету мистецтв Тама (м. Токіо) Бішін Джюмонджи представив свою фотовиставку «ZANKETSU», щоб «показати Україні японську культуру через буддистські дерев'яні скульптури», а свою мету сформулював так: «спробувати схопити об'єктивом те, чого не можна побачити очима». Митець часто звертається у роботах до теми пам'яті й часу. На запитання, які враження в нього від України, відповів: «В Україні все смачно і дуже гарні дівчата».

Окрім закордонних гостей, японську культуру представляли й українці. Так, Анна Потривасєва продемонструвала власну авторську техніку створення картин. Сама авторка пояснює, що це «парча з клаптиків, так називали японський театр Но «цудзуре-нісікі», тому що він складений з окремих слів, пісень, танців, міміки — так і мої картини зібрані з клаптиків і вишивки. Так створюється повна картина. Для мене нитки, тканина — це фарби, якими я малюю».

Дуже видовищним був «Острів самураїв», де можна було побачити такі види східних бойових мистецтв: айкідо, карате, бudo, ніндзюцу, дзю-дзюцу, кендо, іайдо, дзедо, кюдо, японське фехтування. Відвідувачі «ЯпоноМанії» не тільки спостерігали за показовими виступами, а й самі брали участь у майстер-класах.

Скільки квасолин треба перенести, щоб навчитися їсти паличками?

Такі цікаві речі можна зробити власноруч, освоївши техніку оригами

LISDEREVMASH® 2013

ХІІ МІЖНАРОДНА ВИСТАВКА МАШИН, ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА, ДЕРЕВООБРОБНОЇ ТА МЕБЛЕВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

24-27
вересня

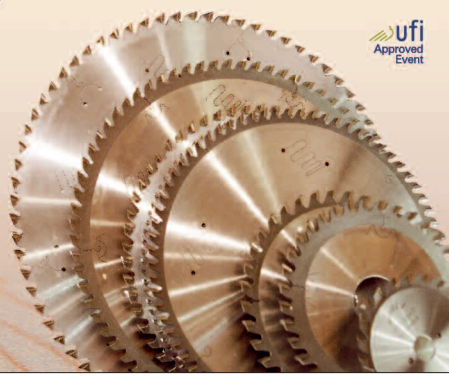
WoodMachinery
Машини, обладнання та інструмент

www.lisderevmash.ua

FurniTech
Меблеві технології

WoodProduct
Лісоматеріали, вироби із деревини

WoodEnergy
Енергія з деревини, біопаливо

Організатори:
Державне агентство лісових ресурсів України
АККО Інтернешнл
тел./факс: +38 (044) 456 38 04

Місце проведення:
Київ, Броварський пр-т, 15
МВЦ, М Лівобережна

РЕКЛАМА

ПОГЛЯД НАВИВОРІТ

Навіщо мишам співати застільну

АНТИРЕЙТИНГ. У Гарварді вшанували лауреатів Шнобелівської премії-2013

Оксана ГОЛОВКО,
«Урядовий кур'єр»

Від кумедного, смішного до парадоксального до серйозного відкриття — один крок. Уже понад два десятиліття члени редколегії американського гумористичного журналу «Анали неймовірних досліджень» ретельно читають своїх колег — наукові видання, в яких учені мужи зобов'язані публікувати свої дослідження. А найцікавіші відкриття, які спершу викликають сміх, а потім змушують замислитися, номінують на премію. Задумана як пародія на найпрестижнішу, Нобелівську, ця премія згодом переросла у самодостатню, хоч і вручається щороку напередодні початку оголошення лауреатів, гідних спадку Альфреда Нобеля. Традиційно тут визначають кращих у тих самих номінаціях, що й в Осло та Стокгольмі, однак час від часу з'являються й оригінальні версії.

Сноуден
не підслухав

Цьогоріч церемонія нагородження в одному з найпрестижніших північноамериканських університетів — Гарвардському — відкрилася запуском паперових літаків у людину-мішень на сцені і вітальною промовою, що складається всього з двох слів — «Welcome, Welcome». Протягом усього шоу на сцені і в залі бігав чоловічок у капелюсі з написом АНБ (Агентство національної безпеки) та мікрофоном — так організатори вирішили відзначити нещодавній скандал з цією організацією і справою Едварда Сноудена.

Лауреатів визначили в 10 номінаціях. Зокрема, в галузі медицини нагороду отримала група японських і китайських науковців під керівництвом Масатеру Учіями, які вивчали вплив опери на мишей, що перенесли трансплантацію серця. Виявляється, гризуни, які після операції слухали класичну музику, прожили значно довше за своїх видових братів, яким включали поп та рок. Тож автори дослідження, опублікованого в Journal Cardiothoracic Surgery, вийшли на сцену в костюмах ми-

Аудиторія в Гарварді завжди вдячна

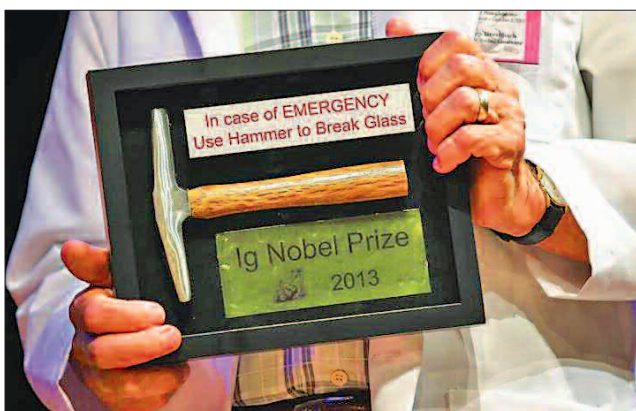
шей. Тримавши в руках великі плюшеві серця, вони виконали кілька тактів застільної пісні з «Травіати» Джузеппе Верді.

Варто зазначити: аби інші науковці обирали для нагородження модель поведінки, пов'язану з характером своїх досліджень, то колоритній групі з Франції, Нідерландів та Польщі під керівництвом Лорена Бежі, перед тим як вийти на сцену, треба було б відвідати не один бар і добряче набратися. Адже вони удостоїлися Шнобелівської премії у номінації «психологія» за те, що довели: ті, хто вважає себе п'яним, водночас вважають себе й привабливішими за інших.

Поки зорить
Чумацький Шлях

Ерік Воррент зі Швеції і його колеги з Німеччини, Австралії і ПАР, котрі довели, що жуки-гноювики, заблукавши, знаходять дорогу додому, орієнтуючись по Чумацькому Шляху, були відзначені премією в галузі біології та астрономії. У цьому дослідженні спростовується версія, що головним орієнтиром для африканських гнйових жуків є Місяць. Тепер учені дійшли висновку: комахи непогано знаходять дорогу і в безмісячні ночі. Команда довела, що гнйовики орієнтуються не за окремими зірками, а за Чумацьким Шляхом.

У сфері безпеки та інженерії американець Гас-

Ось такі нагороди знайшли героїв. Інструкція з використання: «У разі непередбачуваного випадку використовуйте молоток для розбиття скла»

У кожного жука своя зоря?

Брайан Крендолл (на знімку в центрі) та Пітер Став отримали премію з археології за експеримент із ковтанням землерийки і подальшим дослідженням долі її решток. Вчені намагалися визначити, які кістки скелета тварини можуть пережити перетравлювання в травному тракті людини, а які — ні

Група науковців із Шотландії на чолі з Коліном Морганом отримала премію за два відкриття. По-перше, доведено: що довше корова лежить, то більша ймовірність, що вона встане. По-друге, якщо корова встала, то дуже складно передбачити, як скоро вона ляже

тал Піццо, який помер 2006 року, був удостоєний Шнобелівської премії за свій винахід, захищений патентом, — систему впіймання захоплювачів літаків. Ця система викидає терориста через спеціаль-

ні двері-пастку, за якою він упакується і викидається з парашутом через люк. За цей час викликана автоматичним радіосигналом поліція повинна прибути до місця спуску злочинця на землю.

Премія з фізики дісталася групі науковців за публікацію в журналі PLoS ONE, в якій було доведено, що деякі люди змогли би бігти й утримуватися на поверхні води в ставку, якщо все відбувалося на Місяці.

У розпусників
з'явився шанс

Нагороду в галузі охорони здоров'я отримала група тайландських медиків за розроблені ними медичні методи, які слід використовувати під час «епідемії ампутацій чоловічого дітородного органа в Сіамі». Насправді в цьому мало смішного. І приблизно раз на десять років медики повертаються до проблеми масової «делікатної» ампутації, до якої як до останньої інстанції вдаються ображені подружжя невірністю тайки. Традиційний тайський будинок зведений на палях, а його вікна відкриті, щоб забезпечити вентиляцію. На майданчику під будинком тримають свиней, курей і качок. Таким чином, цілком звичайною справою вважається викинути ампутоване кухонним ножом у відкрите вікно, де його може заковтнути качка. А далі все, як під час звичайної операції: треба зупинити кров, уникнути сепсису, анестезія, зрештою...

До речі. Шнобелівська премія миру присуджена президентові Білорусі Олександрові Лукашенку. Як пояснили організатори, він був удостоєний нагороди за заборону публічних оплесків, накладену після серії антиурядових виступів у 2011 році, під час яких їхні учасники мовчки аплодували. Білоруський лідер розділив нагороду з міліцією країни, яка відзначилася арештом за порушення цієї заборони одноруким чоловіком.

Лікувати мишей здатні лише люди з великим серцем

У галузі хімії нагорода дісталася групі вчених з Японії під керівництвом Хідехіко Кумгана, які довели, що біохімічні процеси, які змушують людей плакати під час різання цибулі, ще складніші, ніж вважалося раніше

ВИРОБНИЦТВО

Індустріальне серце України

ПРОМИСЛОВІСТЬ. За 117 років існування ПАТ «Сумське НВО імені М. В. Фрунзе» набуло досвіду, якому немає аналогів

Бюджетоутворююче підприємство Сум, що забезпечує роботою понад 12,5 тисячі осіб. Індустріальне серце Сумщини і країни, де щорічно виробляють продукцію на мільярди гривень. Провідний промисловий комплекс України в галузі важкого машинобудування, замовники якого входять до ТОП-100 компаній світу. Соціально відповідальний бізнес-партнер. Усе це — про ПАТ «Сумське НВО ім. М. В. Фрунзе».

Такі характеристики стають особливо зримими напередодні професійного свята, яке машинобудівники відзначатимуть цієї неділі. Тож які саме складові сьогодення робітничого колективу? Що в основі промислової стратегії й тактики? На чому ґрунтуються перспективи машинобудівників?

FRUNZE — і цим усе сказано

Сумський промисловий гігант відомий далеко за межами України. Близько 90 відсотків продукції йде на експорт. Лівову частку замовлень традиційно виконують для російських компаній, серед яких «Газпром», «НОВАТЕК», «Роснефть», «ЛУКОЙЛ» та інші провідні нафтогазові корпорації. Фрунзенці активно працюють на ринках далекого зарубіжжя, мають замовлення з Туркменістану, Узбекистану, Азербайджану, України.

Спеціалізація — розроблення і виготовлення різноманітного обладнання та повнокомплектних технологічних ліній для нафтової, газової, хімічної, нафтохімічної, металургійної

Фото надано прес-службою ПАТ «Сумське НВО ім. М. В. Фрунзе»

Фрунзенці запускають уже другу чергу дотискувальної компресорної станції на Юрхарівському родовищі

промисловості, атомної та гідроенергетики.

Така широка продуктова лінійка забезпечується завдяки розвиненій технічній та виробничій базі. Функціонують 4 спеціалізовані виробництва, оснащені сучасним технологіч-

ним обладнанням, засобами керування і контролю. До складу об'єднання входять проектний інститут «Укрхімпроект», потужне спеціальне конструкторське бюро й управління монтажу, налагодження та сервісного обслуговування обладнання.

Завдяки взаємопов'язаним підрозділам тут не тільки виробляють широкий спектр продукції, а й постачають комплексні технічні рішення із під'ємом «під ключ». При цьому самостійно виконують увесь комплекс робіт — від проектування до здачі об'єктів.

Система якості сертифікована відповідно до міжнародного стандарту ISO 9001, система менеджменту якості діє згідно з ISO 9001:2008. На проектування і виготовлення продукції торгової марки FRUNZE є сертифікати, видані відповідними національними та міжнародними органами.

Кажучи «Суми», мають на увазі науково-виробниче об'єднання ім. Фрунзе. І навпаки

Сумчани здавна вважають, що розвиток їхнього міста безпосередньо пов'язаний із життєдіяльністю НВО ім. Фрунзе. І це не безпідставно. Свого часу підприємство побудувало окремі житлові мікрорайони, десятки дитячих садків і шкіл, торгових комплексів, готелів, закладів охорони здоров'я, культури, спорту тощо.

Об'єднання — найбільший платник податків серед індустриальних підприємств Сум. Торік тільки до міської скарбниці перераховано понад 90 мільйонів гривень податків і зборів.

Ледь не кожна сумська родина пов'язана із заводом. У ПАТ нині працюють понад 12,5 тисячі осіб. А ще є пенсіонери, про яких в об'єднанні ніколи не забувають. Тут роблять усе можливе, щоб підтримувати своїх ветеранів і морально, і матеріально.

Колишніх фрунзенців не буває

На початку вересня Суми відзначили 70-ту річницю визволення міста від фашистських загарбників. Із цієї нагоди підприємство подарувало більш як 30 своїм ветеранам путівки на відпочинок базу відпочинку «Сонячна галявина». На підприємстві переконані: таке нововведення стане доброю традицією. А таких справді чимало. Завод постійно надає грошову допомогу ветеранам підприємства, війни та праці; проводить численні акції милосердя до різних свят. Тому фрунзенські пенсіонери не позбавлені уваги підприємства, на якому вони працювали.

Відповідальність бізнесу — насамперед соціальна

За підсумками 2011—2012 років НВО ім. Фрунзе визнано кращою машинобудівною компанією України, що надає найвагоміші соціальні гарантії та захист своїм співробітникам. Аналогічної відзнаки підприємство рік у рік удостоюється і на регіональному рівні.

Як вважає генеральний директор об'єднання Олексій Цимбал, ця нагорода — результат спільної діяльності із проєкспілковим комітетом та

колективом. Як керівник він завжди був і залишається прихильником відкритого, щирого діалогу і вважає всіх рівноправними партнерами, які разом можуть вирішити будь-які питання.

На підприємстві діють окремі комплекси програм із матеріального заохочення працівників і надання допомоги. Належну увагу приділяють згуртованості колективу. Дозвілля заводчан розплановане ледь не на кожен тиждень. І всі завжди можуть знайти щось власне, те, що до душі.

Але найбільше сумські машинобудівники люблять футбол. Вони виступають на різних змаганнях, із м'ячем залюбки проводять вільний час. Повністю солідарний з уподобаннями колективу і Олексій Цимбал, який разом із співробітниками завжди виходить на футбольне поле. За його словами, спорт має велику силу, бо сприяє єднанню, згуртованості. Робітники разом уміють перемагати у спорті, на роботі, в повсякденні.

І, звичайно ж, великий футбол. Останні три роки НВО ім. Фрунзе надає підтримку місцевому ПФК «Суми» та найбільшій спортивній арені області — стадіону «Ювілейний».

Окремий рядок у соціальному житті — підтримка дітей, їхніх талантів і здібностей. Підприємство (до речі, єдине в області) реалізує загальнооміські проєкти, як, наприклад, «FRUNZE здійснює мрії». Щороку дітлахи пишуть твори про свої родини, а переможці одержують як винагороду сімейний відпочинок у Криму. Призерам же дістаються путівки на Азовське море та у підвідомчий табір підприємства «Чайка», що на мальовничій сумській околиці Баранівці.

Щороку проходить конкурс дитячого малюнка, який збирає сотні робіт. Проводжає підприємство дітей своїх співробітників до першого класу. Для них — подарунки, цікава розважальна програма із призами та сюрпризами.

Не забувають машинобудівники про дітей, позбавлених батьківського піклування. Уже майже 30 років допомагають Правдинській школі-інтернату, а також іншим сиротинцям.

Річна підтримка становитиме майже 20 мільйонів гривень

Виконуючи умови колективного договору на 2013 рік, протягом першого півріччя Сумське НВО ім. Фрунзе спрямувало понад 1,5 мільйона гривень на різні види допомоги своїм працівникам. Заводчани найбільше зверталися з проханнями оплатити рахунки медичних закладів, надати матеріальну допомогу, безвідсоткову позику тощо.

Усього за 6 місяців цього року на забезпечення соціальних гарантій своїх працівників підприємство спрямувало 8,3 мільйона гривень, а до кінця року ця цифра становитиме 19,5 мільйона.

ПРЯМА МОВА

Наша сила — в колективі

Олексій ЦИМБАЛ,
генеральний директор об'єднання:

— Професійне свято машинобудівників — завжди чудова нагода підсумувати зроблене, проаналізувати досягнуте, означити проблеми і неодмінно намалювати плани. Стосовно останніх, то вони масштабні, передбачають подальше нарощування обсягів промислового виробництва, зміцнення соціального захисту і підтримки робітників.

Переконаний: те, що намічаємо, неодмінно виконаємо. І завдяки насамперед найважливішому чиннику — професійному колективу. В цьому ми переконувалися впродовж багатолітньої історії підприємства, яке навіть на найкрутіших віражах історії залишалося вірним своєму призначенню.

Торік ми виконали обсяг робіт, який гарантували своїм партнерам. Причому лівова частка завантаження припала на четвертий квартал. Багато хто сумнівався: мовляв, це завдання з розряду невиконуваних.

Але скептики помилилися: фрунзенці довели, що вони справжні професіонали. Обсяги продажу перевищили \$ 400 мільйонів, це майже на 18% більше, ніж позаторік.

У портфелі замовлень на нинішній рік близько 90 відсотків — нафтогазове і нафтохімічне обладнання. Крім того, реалізуються контракти з випуску продукції для АЕС, насосів різного призначення, серійного обладнання тощо.

2013-й — для нас свого роду проміжний етап перед насиченою роботою в наступних періодах. Зараз наполегливо працюємо на перспективу, беремо активну участь у тендерах в різних країнах, щоб набрати замовлення на найближчі кілька років. Зокрема, на 2014—2017-й уже зараз опрацьовуємо проєкти на суму понад \$ 2,5 мільярда, з яких значна частина стосується утилізації попутного газу. Цей напрям нині актуальний у Російській Федерації та в інших країнах.

Наше підприємство має величезний досвід виконання таких робіт і велику референцію. Приміром, лише для потреб ВАТ «Сургутнефтегаз» виготовили більш ніж 40 таких енергетичних установок. Тож у нас є що показати і чим приємно здивувати замовників.

СОЦІУМ

Скиньте грошима на комфорт для гостей

БЛАГОУСТРІЙ. У Вінниці виникла суперечка між городянами і владою за 200 метрів дороги без асфальту

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

До корпункту газети «Урядовий кур'єр» у Вінниці зателефонував пенсіонер Олександр Глінчевський із питанням, яке мені спочатку видалося дрібним: поскаржився, що в них не заасфальтовано вулицю. Чимало вінницьких вулиць не мають асфальту, а він вбачає проблему в якихось двохстах метрах бездоріжжя. Утім, голос у слухавці зауважив, що йдеться про імідж міста, бо ними туристи прямують до відомого на всю країну світломузичного фонтана.

Не поламайте ноги

Вулиця Кармелюка від площі Жовтневої йде вздовж набережної, де в руслі річки Південний Буг розміщений фонтан, а потім завертає круто ліворуч на косяг. Більшою частиною її біжить гладенька асфальтівка, проте там, де вона долає косяг, хоч знак став «Обережно, не поламайте ноги!» Машинам тут теж непереливки: колеса по черзі потрапляють то в ямки, то на горбки, а днище іноді «черпає» камені.

Різкого контрасту вулиця набула після реконструкції набережної. Тоді приблизно три четверти її асфальтували, а решті двомстам метрам, які ніби сховалися від очей, не надали значення. «Уже три роки вона така. Авто на фонтан нею їдуть. А лагодити її ніхто не хоче. Нещодавно я відремонтував ходову в машині, але не знаю, чи надовго вистачить», — бідається місцевий житель Ігор Качан.

ПРЯМА МОВА

Ігор КОРОЛЬЧУК,
директор департаменту комунального господарства та благоустрою Вінницької міської ради:

— У місті щодо вулиць приватного сектору діє програма співфінансування. Можливості міського бюджету обмежені, а багато наших вулиць приватної забудови зовсім не мають твердого покриття. Тому передусім роблять ті, де мешканці беруть участь у співфінансуванні. Наприклад, цього року так планується зробити 14 вулиць.

Фонтан і набережну робив благодійний фонд одного з інвесторів. Асфальтування вулиці Кармелюка від площі Жовтневої до фабрики фінансувало інше підприємство. Вона не була кращою, і важка техніка нею не пройде, бо місцями її ширина, мабуть, менш як 5 метрів. Ми неодноразово повідомляли, що готові працювати на умовах співфінансування, тому що коштів, які виділяються, недостатньо. Якщо мешканці погоджуються, то асфальтування вулиці можна включати в план наступного року. Теоретично, можливо і цього року.

Політика міської влади така: якщо є співфінансування, ми підтримуємо, плюс до того, що кошти з іншого об'єкта перерозподіляються. А все відразу зробити не вийде, бо можливості бюджету обмежені.

Коли він сів за кермо, я наочно побачив, що вулиця завузька і двом легковикам на ній не розминутися. А якщо вони здигаються — то у кого міцніші нерви? А такі ситуації, зі слів мешканців, трапляються.

Зауважимо, що основний пішохідний маршрут на набережну — з боку площі Жовтневої. Хоча, кажуть жителі, бездоріжжям туристи теж добираються. Зокрема ті, що припарковують автомобілі на вулиці Богдана Хмельницького, в яку впирається Кармелюка. Або й їдуть, коли на перехресті немає працівників ДАІ, бо в'їзд у паркову зону від площі Жовтневої заборонено. «З дітьми, візками йдуть. Це ж такою дорогою. Страшно дивитися. До нас звернулася міська рада, щоб ми брали участь у спів-

фінансуванні будівництва дороги. Ми нічого не мали б проти, якби вулиця була суто наша. За день 10–15 машин проїде за потребами жителів. Але ввечері за 2 години проїжджає до 40 авто, коли відкривається фонтан. То це наша вулиця чи міста?» — запитую пенсіонерка Таїсія Лапінська.

Бездоріжжя на YouTube

Зі слів Олександра Глінчевського, протягом трьох останніх років жителі звертаються до міської влади із проханням заасфальтувати ділянку. На свої листи вони отримують відповідь, що міський бюджет не має можливостей, а тому оптимальний варіант — вирішити питання співфінансуванням.

Олександр Глінчевський показує, яким бездоріжжям ходять туристи

З 2007 року в місті щодо вулиць приватної забудови діє програма 50 на 50 або 70 на 30, за якої щонайменше половину необхідних коштів виділяють із бюджету, а решту дають мешканці. Так проводиться каналізування, підключення до мережі водопостачання, асфальтування тощо. У своєму листі-відповіді від 18.06.2013 року міська влада зазначає: «Щоб ви розуміли — у місті налічується 611 вулиць та провулків приватної забудови. Лише 179 з них заасфальтовані». Отож проблема не лише на вулиці Кармелюка.

Та люди теж мають що сказати. У зверненні до міського голови від 24.07.2012 року жителі «бездоріжньої» ділянки вулиці зауважили: «Ви багато зробили і робите для поліпшення життя вінничан, і ми це цінуємо, але про маленьку кількість людей і частину вулиці, яка розташована в центрі міста, ви забули на

довгі 4 роки. Ми своїми силами провели воду, газ, каналізацію. Так, це для покращення нашого життя, але й для іміджу міста і його голови. Тому дуже просимо заасфальтувати приблизно 200 метрів нашої вулиці. Подумайте, як часто згадують вас люди, що йдуть на фонтан і повертаються. Левицька, Яцук та ін. Усього 32 підписи».

Отже, жителі проблемної частини вулиці стверджують, що без допомоги бюджету, лише власними силами облаштували побутовий комфорт. Вони запевняють, що 4 роки тому стан покриття вулиці був трохи кращий, але під час реконструкції набережної й фабрики, розташованої поряд, нею йшла важка техніка, вивозили сміття, що позначилося на стані покриття. Як показують свіжі відбитки протекторів біля воріт дорожнього управління, запасний виїзд якого виходить на

Кармелюка, і переконують, що його техніка їздить їхньою вулицею, але у співфінансуванні частку управління не йдеться. Вони не можуть зрозуміти, чому жителі більшої частини вулиці за асфальтування не платили, а жителям меншої пропонують у складчину. І насамкінець зауважують, що переважно тут мешкають пенсіонери.

У протоколі № 1 зборів жителів вулиці Кармелюка, які в присутності працівників міської асоціації органів самоуправління населення в липні цього року розглянули питання щодо капремонта проїжджої частини, немає жодного голосу «за» на умовах співфінансування. Та діалог влади й жителів триває. Він уже вийшов за межі міста: влітку цього року відео з бездоріжньої ділянки — від вулиці до фонтана — мешканці розмістили в Інтернеті на YouTube.

В індустріальному парку зберігатимуть відходи

«БРУДНЕ» ПИТАННЯ. Коли Дніпропетровськ перестануть називати столицею сміття?

Наталія БІЛОВИЦЬКА,
«Урядовий кур'єр»

Дніпропетровськ дехто називає столицею сміття. А все тому, що роками не розв'язуються проблеми із прибиранням та утилізацією відходів, від якої потерпає не тільки обласний центр, а й весь регіон. Тож будівництво нових полігонів твердих побутових відходів (ТПВ), які останнім часом відкриваються на Дніпропетровщині у рамках комплексної регіональної програми поводження з твердими побутовими відходами, вселяють надію на цивілізоване розв'язання «брудного» питання.

Нещодавно новий полігон ТПВ урочисто відкрили у селищі Васильківка. Об'єкт будували з 2011 року, його загальна кошторисна вартість — 16,2 мільйона гривень. Щороку на полігоні можна захоронити по 5,1 тисячі кубометрів ТПВ.

За словами директора підприємства організації Михайла Руссо, на об'єкті використовується метод «картового» складування відходів, що забезпечує ізоляцію ТПВ та дотримання санітарних норм. На полігоні також створили зону складування сміття, господарську зону. Крім того, тут облаштовано біометричну яму, колодязь для дезінфекції, навіс для зберігання дезрозчинів, навіс над біометричною ямою і майданчиком із трапом.

«У рамках комплексної регіональної програми поводження з твердими побутовими відходами, яку реалізують на Дніпропетровщині, будують нові полігони, закуповують сучасну спецтехніку, яка забезпечує належний санітарний стан прилеглих територій. І ця робота в області триватиме», — підкреслив голова Дніпропетровської облдержадміністрації Дмитро Колесніков. Він розповів, що у жовтні цього року заплановано відкриття дру-

гої черги сміттєпереробного комплексу «Правобережний» в обласному центрі. Також мають закупити відповідну спецтехніку для Васильківського району, міст Синельникове та Орджонікідзе.

Першу чергу Дніпропетровського муніципального полігона, який до 2015 року має стати регіональним сміттєпереробним комплексом раціонального використання та зберігання побутових відходів «Правобережний», ввели в експлуатацію минулої осені. За словами начальника управління охорони навколишнього природного середовища Дніпропетровської міської ради Олега Семенка, полігон розрахований на 3–5 років прийому побутових відходів. Його будівництво обійшлося у 8 мільйонів гривень, з яких 2 мільйони виділено з міського бюджету, решта — кошти інвестора. Якщо раніше сміття з правого берега Дніпропетровська вивозили на ліній до Кулібівського полігона, то тепер

ДОВІДКА «УК»

Щороку на Дніпропетровщині утворюють близько 4 мільйонів кубометрів побутових відходів, які здебільшого розміщують на полігонах і звальщах, сміттєспалювальному заводі. У сфері поводження з ТПВ в містах та населених пунктах області працює 64 підприємства, експлуатують 363 сміттєвози.

везуть на новий муніципальний полігон.

«Нині на новому полігоні відходи лише захоронятимуть, а з повним завершенням будівництва сміттєпереробного комплексу всю захоронену сировину утилізуватимуть і перероблятимуть. Фактично ми створюємо сировинну базу для безперебійної роботи майбутнього сміттєпереробного комплексу. Загалом йдеться про реалізацію проєкту зі створення так званого Індустріального парку, суть якого полягає в тому, щоб в одному місці зберігати й утилізувати всі побутові відходи, зокрема шкідливі», — пояснив Олег Семенко.

Торік на Дніпропетровщині новий полігон ТПВ з'явився й у Жовтих Водах. Раніше у місті було одне переповнене сміттєзвалище. А полігон, який із перервою через недофінансування будували з 2004 року, прийматиме щороку на захоронення 70 тисяч кубометрів ТПВ. Загальна вартість об'єкта становить 9,7 мільйона гривень. Згідно із сучасними санітарними нормами, на дні полігона влаштували спеціальний захисний шар та дренажну систему, що не дає змоги стічним водам потрапляти у ґрунтові. Залишок полігонної води спеціальні канали виводять в очищувальні фільтри.

ОСВІТА

Екзамен перед рідною землею

ДАТА. 110 років тому у Веретенівці запрацювала сільськогосподарська школа, яка нині набула статусу коледжу Сумського аграрного університету

Олександр ВЕРТІЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Кажуть, що тут живе історія, то це неодмінно про одну з околиць Сум — Веретенівку, а саме про аграрний коледж. Здається, що і його корпуси, які розкинулися в золотому осінньому парку, і зграйки юнаків та дівчат, які вранці поспішають на заняття, невидимою ниттю пов'язані із сивою давниною.

І це не просто уява, а реальність сьогодення. Бо за роки існування навчальний заклад зробив настільки вагомий внесок у підготовку кадрів для сільського господарства не лише області, а й України, що про Сумський коледж цілком справедливо можна говорити як про один з провідних у країні.

Земські збори постановили

В обласному архіві збереглося чимало документів і свідчень, що проливають світло на першопочатки сільськогосподарської школи в селі Веретенівка Сумського повіту.

Так, в одній із довідок від 7 жовтня 1899 року зазначається: «Чергові земські збори Сумського повіту після жвавого обговорення питання щодо відкриття під Сумами сільськогосподарської школи вирішили уповноважити земську управу на пошук і купівлю відповідної ділянки землі. Після цього скласти екстрені земські збори для остаточного розгляду і затвердження планів, кошторисів, положень і штатів сільськогосподарської школи».

Цікаво простежувати, наскільки енергійно і відповідально організатори опікувалися цим питанням, яке упродовж наступних трьох років залишалося першочерговим. Наприкінці лютого 1903 року «...Міністр землеробства Російської імперії О.С. Ермолов дозволив Сумському земству заснувати нижчу сільськогосподарську школу 1-го розряду на своїх землях у хуторі Анненському у трьох верстах від Сум з однорічним підготовчим класом», а вже восени будівництво приміщень підійшло до завершення, і в закладі виявили бажання навчатися 35 учнів. З них 21 — за рахунок земства і 14 — «своєкоштных», які платили за утримання і приміщення 75 карбованців на рік.

Звісно, тоді навряд чи хтось міг передбачити, що більш як через сотню літ тут буде не просто школа, а потужний навчальний заклад,

Директор коледжу Оксана Мусієнко з відмінниками навчання та активістами громадського життя

у якому здобуватимуть освіту сотні юнаків і дівчат із Сумської та низки інших областей. І що коледж стане одним із підрозділів Сумського національного аграрного університету, який справедливо вважається флагманом серед споріднених вишів країни. Маючи ба-

леджу від дня заснування до сьогоднішніх днів. До нього тут звертаються не врядаючи, від ювілею до ювілею, а постійно. Отож будь-який навчально-виховний чи культурно-мистецький захід неодмінно містить історичні штрихи.

Що стосується нинішньої загальної картини, то вона, за словами Оксани Володимирівни, багатогранна, містка, співзвучна часові. У коледжі звикли працювати не навздогін йому і навіть не в унісон, а з передбаченням.

Ч о м у ?

Аби не бути в ролі тих, хто доганяє і завжди не встигає. Тож саме тут знайшли і знаходять прописку новації, що йдуть на загальну користь.

Одна з них — створення віртуального навчального середовища задля формування професійної та особистісної мобільності викладачів і студентів. На практиці це означає поєднання педагогічного досвіду викладачів з наявними нині навчально-методичними розробками, що містять новітні інформаційні технології.

Електронний освітній простір тут створили на базі платформи Moodle, яка відкриває перед студентами широкі можливості щодо використання інформаційних технологій на всіх етапах навчання. Як підсумовує Оксана Мусієнко, працюючи впродовж більш як двох років над новинкою, довелось і доводитись навчатися, освоювати нові освітні матеріали. Але викладачі і студенти впевнилися в ефективності і перспективності системи.

Це єдиний штрих, що характеризує стиль роботи коледжу. А їх сотні. За кожним — прагнення бути на вістрі часу, шукати і знаходити відповіді на всі запитання, розв'язувати проблеми за допомогою сучасних ключів і кодів від нового і незвіданого.

Французький Шартр пропонує співпрацю

Нещодавно сумчани зустрічали гостей з Франції. З'ясувалося, що аграріїв цієї країни зацікавив коледж, співпраця з яким приносить свої перші плоди.

Радник з аграрних питань при уряді України Арні Барнабо, керівник сектору аграрної освіти регіону Центр Франції Жіль Татен, викладачі аграрного ліцею м. Шартр ознайомилися з освітнім процесом у коледжі, регіональною політикою агропромислового розвитку, взяли участь у «круглому столі», де були представлені особливості підготовки фахівців рівня «молодший спеціаліст» у Франції та Україні, відвідали окремі підприємства, що є базовими для проходження виробничих практик, — ТОВ «Еліфібр» та «Ворожбалатінвест».

Результатом візиту стало підписання угоди про співробітництво в галузі освіти між коледжем та ліцеєм «La Saussuya», відповідно до якої з вересня цього року студент III курсу обліково-фінансового відділення Даніель Онсіра навчатиметься в партнерському закладі у місті Шартр.

Співпраця з французькими освітянами — лише один з прикладів. Сумський коледж налагодив тісні зв'язки з низкою аграрних навчальних закладів не лише України, а й Білорусі. Тобто і своєму навчаються, і чужого не цураються.

А якщо так, то попереду нові десятиріччя нових здобутків і відкриттів.

ВИСОКІ ТЕХНОЛОГІЇ

Старшокласники з Хотина у «Відкритому світі»

Світлана ІСАЧЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Хотинська і Путильська гімназії Буковини приєдналися до 52 українських шкіл, що беруть участь у першому етапі національного проекту «Відкритий світ». Завдяки його реалізації в Україні створять найсучаснішу інформаційно-комунікаційну освітню мережу на базі технологій радіозв'язку четвертого покоління. До 2015 року 4G-зв'язок охопить всі середні школи країни, дасть змогу їм інтегруватися в європейську та світову системи освіти.

Гімназія у райцентрі Хотин уже встановила технічне обладнання для використання електронних освітніх ресурсів. Тепер її учні черпають знання на інтернет-уроках, що одночасно проходять усією країною.

Презентаційний урок з фізики проводили із застосуванням цифрового лабораторного комплексу, інтерактивної дошки, технологій доповненої реальності, планшетів та ноутбуків. Діти почергово виконували завдання програмно-апаратного комплексу «Fourier». Опісля в автоматичному режимі на учнівські гаджети розіслали контрольні тести для закріплення й оцінювання вивченого матеріалу та в онлайн-режимі виставили оцінки. До речі, так само через Інтернет батьки тепер можуть контролювати успішність своїх дітей.

— Відповідно до указу Президента України цей проект реалізується задля подолання нерівності доступу до освіти і загалом для ефективної розбудови інформаційного суспільства, — зазначає директор Чернівецького регіонального центру з інвестицій та розвитку Борис Деркач. — В реалізацію проекту на Буковині вже інвестовано 1,1 мільйона гривень.

ЗАКЛАД

У Каневі створили інститут

Владислав КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

Канівське училище культури і мистецтв відтепер реорганізоване у вищий навчальний заклад — Канівський гуманітарний інститут Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. У студенти посвячено 106 учорашніх абітурієнтів та випускників училища. Новий виш готуватиме бакалаврів за напрямками «Музичне мистецтво», «Хореографія», «Образотворче мистецтво». У майбутньому випускники матимуть змогу продовжувати навчання в Уманському університеті за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» та «магістр». Цього року канівському інституту надано 68 державних місць.

Ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Наталя Побірченко назвала цю подію вагомим.

— Вже наступного року, — розповіла вона, — плануємо відкрити тут такі освітні напрямки, як туризмознавство, іноземна філологія, готельно-ресторанна справа — створюватимемо відділення, яких потребує регіон. Гадаю, що інститут згодом зможе вирости з нашого підрозділу в самостійний заклад.

Інститут створено на виконання Указу Президента Віктора Януковича «Про додаткові заходи з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка» та розпорядження Кабінету Міністрів «Про реорганізацію навчальних закладів».

Народження гуманітарного інституту стало справжнім святом для його студентів

Такий 110-річний коледж сьогодні

гату і цікаву історію, коледж Сумського аграрного університету не тільки стабільно працює сьогодні, а й упевнено дивиться в майбутнє. Запорука цьому — єдиний колектив педагогів-однорічників і прагнення до знань сучасної молоді.

Навчаючи навчаємось

Директор закладу Оксана Мусієнко справедливо вважає, що саме знання історії рідної альма-матер допомагає сьогоднішнім студентам у повсякденному навчанні. Тож на її робочому столі поряд з діловими документами, посібниками та різною літературою — літопис ко-

БУКОВИНА

Олег ЛИСТОПАД,
«Урядовий кур'єр»

Злим скручує язики, а добрим додає здоров'я

СКАРБИ ЗЕМЛІ. Від чого рятують і як лікують святі криниці

...Згодився тракторист за пляшку. Та ще парторг обіцяв путівку у профілакторій. Заїхав на гору і по черзі зніс трактором усі хрести, що стояли біля кожного з трьох святих джерел Анниної гори. Горілку випив, а до профілакторію так і не поїхав — занедужав тяжко. Та так, що вже й не встав. Мучився цілих півроку, поки жінка його не піднялася на гору і не поставила хрести на місце. Аж тоді тільки помер бідолоха.

Парторг запис, з партії кишнули, і кудись він із села подався, ніхто більше про нього не чув. Наглядати за ідейністю селян прислали нового — молодого, заповзятого. Знайшовся і молодий незабобонний тракторист... Історія повторилася один в один. Більше христів ніхто не чіпав, а як розпався СРСР, на горі постав монастир, насельниці якого доглядають і за хрестами, і за криницями. І моляться — за душі померлих, за здоров'я нинішніх жителів містечка Вашківці, що у Вижицькому районі Буковини.

Про трактористів розповів мені якийсь випадковий попутник, з яким долали довгу дорогу в задушливий плацкарті. А відновлені хрести й криниці років шість тому побачив на власні очі, зробивши навмисне гак після відрадженьня до Малокутського сміттєзвалища, яке добряче насолити сусідньому Закарпаттю. Після виснажливих спілкувань із чиновниками всіх рангів, нелегкої бесіди з орендарем звалища, розмов зі змученими отруйним димом малокутськими селянами Аннині криниці відродили мої сили живою (і в прямому, і в переносному значенні) водою.

Про що нашіптусь шипот

У Сокирянському районі криниці називають шипотами — мабуть, за ту шипучу пісню, що вони співають і вдень, і вночі. Серед численних шипотів є кілька особливих.

Про них розказали мені ще на початку 2000-х школярі — учасники акції «Кринице, кринице, дай води напиться». Не одного стражденного зіцлило джерело, що кипить в урочищі Поруб біля села Коболчина. Шанувальники порубської водички розповідають, як одному вдалося повернути втрачений зір. Інший забув про біль у шлунку, тому печінку зіцлило. До водоликування пристають з молитвою, тому біля джерела — іконки. Обливаються люди водою, п'ють її, просять у Бога здоров'я...

Школярки писали, що цю неблизьку місцину доглядає родина з Коболчина. Викопав криницю на джерелі в лісовому яру, поставив поряд хрест і лави, облаштував доріжку Олексій Петрунік разом із сином Василем.

Олексій Іванович був визнаним у селі майстром-криничарем. Одного разу, заготовляючи ліс, побачили Петруніки, що з-під каменя вода сльозиться. Розчистили місце, дали дорогу чистій водичці, збудували капличку. Оберігали і доглядали

Турецька криниця жива, поки живуть підземні водоносні горизонти

джерело всією родиною. На початку 1990-х Василь Олексійович оновив усі споруди біля криниці, а згодом естафету продовжив онук Петро Васильович, який став наглядати за місциною разом з усією своєю сім'єю.

Чимало інших шипотів угніздилися й на крутих схилах Сокирянського яру, що на околиці районного центру. Жителі Сокирян приходять сюди з багатьох причин. Умільці змайстрували тут з каменю чимало жолобів і жолобків — щоб і худобу напувати, і було де прати та розстелити на просушування білизну.

Мабуть, у місті співвідношення шанувальників криниць та бездуховних осіб гірше, ніж у селах, ось і страждають земні очі неба від варварів.

Шипітську воду завжди дбайливо доглядали, бо криниць у цій частині містечка було мало. Їх важко копати — ґрунт тут кам'янистий, а вода на значній глибині.

Серед джерел Сокирян є одне особливе. Щоранку десятки людей займаються біля того шипоту водоликуванням. Не одне століття безупинно витікає з-під землі цілющий, дарований природою напій. За оповідями найстарших жителів, пили тут воду і турки, татари, румуни — допомагав і допомагає шипіт усім, незалежно від віри, аби вона була справжньою, а душа щирою. Бо шипітська вода злим і недобрим людям язики скручувала, а добродушним і чесним — додавала здоров'я, підказувала дорогу.

Цілющою називають і криницю, що в центрі Сокирян, біля церкви святих Петра і Павла. Щороку священнослужителі святять у ній воду, на свята правлять службу. Особливі урочистості тут відбуваються з нагоди Різдва Христового. Вважається, що той, кого окроплять у цей день святою водою з крини-

ці, буде успішним у своїх справах.

Боржомі — не боржомі, а очі зіцлює

З листів юннатів дізнався я й про дивовижні джерела та криниці інших куточків Буковинського краю. Так, здавна славиться святим джерелом село Хрещатик (Заставнівський район). Кажуть, що в ніч перед святом Івана Богослова (21 травня) над місциною, де б'є водичка, з'являється саяво. Тутешній

люди розповість вам чимало історій про зіцлення від різних хвороб, що були подолані хрещатиською водою. Біля джерела встановлено хрест та зведено храм на честь святого Івана Богослова й каплицю. Храм, який було побудовано в 60-ті роки XVIII століття, зберігся до наших днів.

Чимало джерел на Кіцманщині. На межі селища Лужани та села Шипинці в урочищі Гора біля дороги на Кіцмань є джерело Чурилівка. Вода тут «чурить» — тобто тече, шумить. Колись давно стояла на цьому місці корча. Якось у Великий піст тут три дні і три ночі була гулянка. Та закінчилася вона не просто похміллям — на третій день все кудись провалилося, зрівнялося з землею. Покарав Бог людей, що гуляли в піст. Тільки залишився на цьому місці знак — джерельце. Щоб не забували нащадки про цей випадок, збудували люди тут капличку. Щороку біля неї правлять на Зелену неділю службу, а місце витоків води освячують.

Джерело в лісі біля села Гаврилівці називається «Плиття».

Одні кажуть, що назвали так через те, що вода тече з-під плити. А другі — бо люди піклуються про це джерело, плекають його. З «Плиттям» пов'язана легенда. Начебто колись давно-давно в лісі загубилася людина. Довго вона блукала лісом і ніяк не могла вийти з нього. Почала людина тоді плакати. І плакала так, що аж осліпла. Але невдовзі набрела на джерело. Помила очі його водою — і відразу побачила стежку, яка вивела з лісу.

Цю пригоду людина розказала в селі, а його жителі щиро повірили в силу джерела. І до сьогодні чимало таких вірян будь-якої пори року прямують ще до сходу сонця в ліс, аби набрати зорючильної вологи. Цікаво, що ще на початку 1990-х Одеський дослідний інститут курортології брав тут проби. Результати показали, що вода у джерелі лікувальна, близька за складом і властивостями до боржомі. Місцеві про це поговорили й забули, а до цілющого джерела так і ходили собі «по очі», так і переказували давню легенду.

Вже згадуване село Шипинці мальовничо розкинулося на лівому березі річки Прут. За селом, під горою, дзюрчить з круглого каменя джерело. Розказують, що біля таких джерел татари колись закопували скарби, і, за переказами, саме татари облаштували це джерело круглим каменем з великим отвором, де ще залишилися відбитки якихось знаків, кажуть, дуже давніх. Хто тільки не пробував їх прочитати, але так нікому й не вдалося. З давніх часів селяни називають це місце «Кадіб». Тутешня вода має цілющі властивості і до того ж довго зберігається. Стоїть тут уже пізніший кам'яний білий хрест, і щороку на свято Трійці до нього прямують хресний хід. Спочатку обходять поля, освячуючи їх, а потім усі йдуть до криниці, біля якої проводиться молебень. Після цього біля джерела на траву стелять скатертини і пригощають одне

ДОВІДКА «УК»

Криниця — розкопане і взате у зруб або викладене каменем чи в інший спосіб поглиблене і облаштоване природне джерело. Інколи криницею називають також колодязь, викопаний до глибини першого водонесного горизонту. Особливе пошанування в народі мають святі криниці, яким приписують надзвичайні властивості.

одного різними смачними стравами та печивом. Особливо це свято подобається дітям.

Купити відро ніхто не хоче

«Прохання до всіх: не бити відром об стінки колодязя, не перти його через валок. Бо не буде нам з чого напиться. А купити відро ніхто не хоче». Папірець з таким оголошенням, приклеєний за кожен з чотирьох куточків рекламними наліпками («Акція! Каблукка з діамантом щодня!»), я побачив на колодязі біля Покровської церкви у Чернівцях. Хрести на гарно оздобленому дашку та на цоколі колодязя, вочевидь, не рятують від маловірних варварів.

Не надто шанують численні відвідувачі і святу криницю, що в самому центрі столиці Буковини, у дворі Богодухівського собору. Спочатку хтось влив у неї з півлітра гасу. Забруднену воду активні прихожани храму вичерпали, а дверцята криничного накриття про всяк випадок відтоді взяли на замок. Живильну вологу стали подавати на поверхню встановленим поряд ручним насосом. Але й той на момент моїх відвідин цього унікального місця вийшов з ладу — чи то від надміру роботи, чи то хтось не розрахував своєї молодецької сили (та ще й, вочевидь, підігрітої богопротивною сорокаградусною).

Мабуть, у місті співвідношення шанувальників криниць та бездуховних осіб гірше, ніж у селах, ось і страждають земні очі неба від варварів. Так і знаменита Турецька криниця, розташована за десять хвилин ходи від залізничного вокзалу Чернівців, то купається в променях слави і шани, то потроху занепадає. Востаннє це джерело з надзвичайно потужним дебетом упорядковували за рахунок спонсорів кілька років тому — на ювілей міста. Та з часом осад вибили стінки колодязя, водорості вкрили поверхню одного з резервуарів, а з трьох кранів-насосів робочим залишився один.

Та у спекотні дні раз по раз підлітає до нього дівтора на роликах, підходять і старші люди, підставляючи заздалегідь припасені пластикові стаканчики. Жива ще Турецька криниця, бо живе поки що головне — водонесні горизонти, які її живлять. І дай Боже, щоб у запалі новобудівництва, яке охопило наші міста, чернівчанам вистачило розуму і знань не понівечити споконвічні підземні потоки.

А заодно хай вистачить Божої благодаті на всі джерела, криниці і потічки, що шипотять, чурлять, бульбючуть, дзвенять і дзюркотять від Сяну до Дону, від Чорномор'я до Полісся.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

У таких креативних візочках обов'язково виростуть талановиті діти

Чи здатне немовля подарувати батькам телевізор?

Олена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

НЕЗВИЧНИЙ КОНКУРС. У відповідь на це запитання сім'я Великанових із Луганська може отой телевізор показати. Мама й тато отримали його в подарунок за композицію «Весела бджілка». Для своєї донечки вони обладнали цілий казковий будиночок на чотирьох колесах і самі не забули надіти капелюхи бджолярів, тож на змагання із прикрашання дитячого візочка приготували майже міні-виставу. Взяти участь у конкурсі «Мое перше авто» наважилися 12 родин. Найменшому учасникові ви-

повнилося лише 2 місяці. Але важливим був не вік, а креативність батьків. Тож луганчани змогли побачити красуню Лебідь з народних казок, президента казкової країни з імпровізованою трибуною, Маленького принца з казки Антуана де Сент-Екзюпері, автомобіль найбільш казкової марки, веселого Амура в хмарах і навіть найкрасивішу маленьку бджілку у «вулику» на колесах.

Без нагород не залишився жоден з учасників, а Гран-прі — автохолодильник — дістался родині Михайличенків за казковий автомобіль «Аліса». Організатори конкурсу обіцяють, що такі змагання стануть традиційними для Луганська.

Пеліканам збудували дім з басейном

Світлана ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

МАЙЖЕ ВОЛЯ. Дев'ятеро мешканців Харківського

зоопарку стали новоселами. Ці щасливці — пелікани, які відтепер житимуть у новому просторому приміщенні, площа якого становить 300

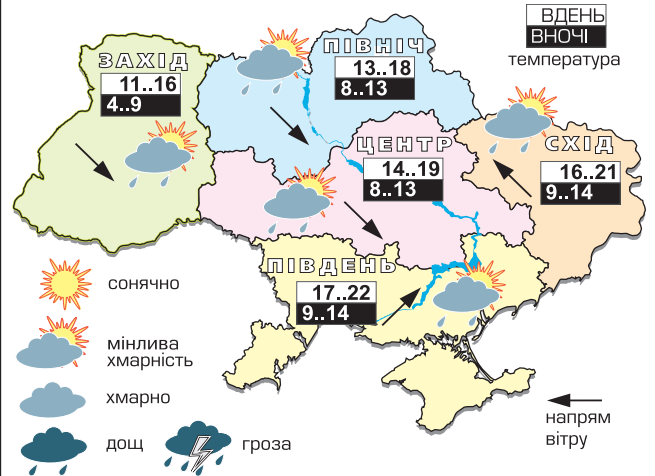
квадратних метрів. Як розповів директор звіринця Олексій Григор'єв, у новому будинку може розміститися до 20 таких птахів. У ньому

дуже зручно і затишно, адже там обладнали підлогу з підігрівом та басейном. Раніше, за словами Олексія Григор'єва, птахів після кожної прогулянки у ставку доводилося відловлювати і поміщувати в загальний пташник. Тепер життя пеліканів змінилося на краще.

Директор звіринця також розповів, що ті дев'ятеро пеліканів, які вже має зоопарк, у ньому й народилися. На волі вони живуть до 40 років, у неволі можуть прожити 30. Годують їх океанською і річковою рибою, наприклад, путасу, окунями, карасями і коропами.

Наступного року такі самі зручні й просторі нові будинки, як у пеліканів, отримають жирафи, що живуть в зоопарку, та гепард, який з'явиться тут тільки-но побудують для нього дім. Кошти на будівництво виділила міська влада, а на придбання гепарда витратяться інвестори.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 19 ВЕРЕСНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+8 +13	+13 +18	Черкаська	+8 +13	+14 +19
Житомирська	+6 +11	+13 +18	Кіровоградська	+8 +13	+14 +19
Чернігівська	+8 +13	+13 +18	Полтавська	+8 +13	+14 +19
Сумська	+8 +13	+14 +19	Дніпропетровська	+9 +14	+15 +20
Закарпатська	+5 +10	+13 +18	Одеська	+9 +14	+16 +21
Рівненська	+4 +9	+11 +16	Миколаївська	+9 +14	+16 +21
Львівська	+4 +9	+11 +16	Херсонська	+9 +14	+17 +22
Івано-Франківська	+4 +9	+11 +16	Запорізька	+10 +15	+17 +22
Волинська	+4 +9	+11 +16	Харківська	+9 +14	+16 +21
Хмельницька	+5 +10	+12 +17	Донецька	+10 +15	+17 +22
Чернівецька	+5 +10	+12 +17	Луганська	+9 +14	+17 +22
Тернопільська	+4 +9	+11 +16	Крим	+9 +14	+18 +23
Вінницька	+6 +11	+13 +18	Київ	+10 +12	+14 +16

Укргідрометцентр

Дорослі ігри юних рятувальників

Людмила ЩЕКУН,
«Урядовий кур'єр»

ЗМАГАННЯ. Заключний етап XIX Всеукраїнського фестивалю дружин юних пожежників пройшов у Євпаторії. Понад 200 дітей, які увійшли до складу найкращих 27 команд юних пожежників-рятувальників з усіх куточків країни, зібралися в сонячному місті, щоб продемонструвати свої вміння та навички реагувати у складних ситуаціях, приймати правильні рішення задля порятунку людського життя.

Найнапруженішим і найцікавішим став третій день фестивалю з конкурсом «Безпечна прогулянка», який складався з кількох етапів. Витримали напружену боротьбу далеко не всі. Під час «прогулянки» на етапі «Переправа» конкурсанти на швидкість долали накреслений маршрут за допомогою альпіністського спорядження. Найспритнішими тут виявилися юні рятувальники з Вінниці. Найкращими грибниками під час проходження етапу «Гриби, ягоди» виявилися учасники з дніпропетровської команди. Вони витратили на вирішення завдання найменше часу. На етапі «Рятувальна мотузка» краще за всіх з вузлами впоралися команди Івано-Франківська, Вінниці та Дніпропетровська.

Цього року Гран-прі виборола команда з Вінниччини. А директор департаменту персоналу ДСНС України генерал-майор служби цивільного захисту Олександр Євсюков зазначив: рятувальники матимуть добру зміну за кілька років.

У творчому конкурсі діти агітували за безпечну поведінку

ПРОФЕСІЙНО
ДОПОМОГА У ВИЗНАЧЕННІ ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

ПРОГРЕСИВНО
МОЖЛИВІСТЬ КОРИСТУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИМИ СЕРВІСАМИ

ЦЕНТРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНІВ МІНДОХОДІВ УКРАЇНИ

БЕЗКОШТОВНО
НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

КОМФОРТНО
СТВОРЕННЯ УМОВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РІВНЯ

www.minrd.gov.ua

ГУ Міндоходів у м. Києві за підтримки КМДА

МІНІСТЕРСТВО
ДОХОДІВ І ЗБОРІВ
УКРАЇНИ

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

Засновник — Кабінет Міністрів України
Реєстраційне свідоцтво КВ № 2 від 12 квітня 1994 року
Передплатні індекси «Урядового кур'єра» —
61035, 40227 (соціальний)

Головний редактор — Сергій БРАГА
Перший заступник
головного редактора
Леонід САМСОНЕНКО
Заступники головного редактора:
Павло БЕБА,
Лариса УСЕНКО
Відповідальний секретар
Іван ГРОМ'ЯК

Адреса в Інтернеті: www.ukurier.gov.ua
Адреса редакції: 01008, Київ, вул. Садова, 1
Телефон для довідок: 253-12-95.
Телефони відділу реклами: 253-55-09,
факс: 230-06-71, e-mail: adv@ukecc.com.ua
«Урядовий кур'єр» виходить у вівторок, середу, четвер,
п'ятницю та суботу
Зам. № 31538. Тираж 40142

Листування з читачами тільки
на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність
інформації та реклами несуть автори
та рекламодавці.
Набрано і зверстано у комп'ютерному
центрі «Урядового кур'єра».
Друк: ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073, Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14
www.mega-poligraf.kiev.ua